

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-71
Éjjeli telefon (nyomda) 2-02
KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77
Str. Baron Pap 10
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre — 110
Fél évre — 60
Negyedévre — 32
Egy hónapra — 110
X. évfolyam 144. szám
1929 június 2: Szombat
* 5589 év Sziván 21 *

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a
Rudolf Mosse S. A.
Str. Reg. Maria No. 38. Tel. 4-13
és a
LLOYD EXPRESS
Str. Gela No. 20. Telefon 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

Amíg egy törvényjavaslat eljut odáig...

Molnár Ferenc írt valaha egy ragyogóan szellemes kroit arról az íróról, aki hónapokon keresztül egy nagyszabású világraszóló s legalább is két vastkos kötetre terjedő regényt tervezett el a teremtés vágyától lázas agyában. Az író hosszas tőpélődés után elhatározza, hogy a regény alap gondolatát inkább egy dráma keretei között fejtí ki. Kis idő múltán célravezetőbbnek találja, ha egy novellába sűríti össze mondandóját. Végül is egy rövid aforizmává zsugorodik össze mindaz, amin az író hosszú hónapokon keresztül vívódott: „*Íst jelképre fest!*”

A közigazgatási reformtervezetnek is valahogyan azonos sorsa volt. Hatalmas, nagyszabású reformnak készült, melynek az lett volna a hivatása, hogy gyökeresen megváltoztassa az ország mai arculatát. Két nagy pricipium képezte a törvényjavaslat szerkesztőinek eredeti elgondolásában az ország új közigazgatási életének alapját: *A községi autonómia és a kerületi decentralizáció.* A törvényjavaslat előszavában váltig hangoztatták a szerzők, hogy az államélet a községek egészséges fejlődésén épül fel, ez viszont a községi élet teljes önkormányzata nélkül nem képezhető el. Rámutattak a szerzők arra, hogy a legkutatásabb bizonyítéka a községi fejlődés, szakszerűsége Anglia, amelynek parlamentje ma is „a községek hazája” tulajdonképen.

Az ország közéletét, politikai és gazdasági viszonyait azonban különösen a tartományi decentralizáció volt hivatva megváltoztatni. Abból az elvből kiindulva, hogy az ország egyes részei külön földrajzi egységet képeznek és speciális gazdasági, szociális és néprajzi problémáik vannak, amelyeknek megoldására az e speciális viszonyokkal alaposan ismerős tisztviselők és az erre a célra kreált orgánomok hivatottak. A reform véget akart vetni a kormányzóságok felállítására által ennek a lehetetlen állapotnak, hogy az ország polgára a legkisebb ügy-bajos dolgának elintézéséért is kénytelen Bukarestbe szaladgálni, hogy aztán a fővárosban elszerveve a bürokratizmus és a Filippescu által korruptnak nevezett erkölcsök összes kellemetlen kinövésait.

Mint mondtuk, hatalmas, korszakalkotó és a nyugati civilizáció alapjait megvető reformnak készült a közigazgatási törvényjavaslat. A tervezet azonban még napvilágot sem látott és a kalisszák mögött máris megindult ellene egy alaposan megszervezett hadjárat. A hipernacionalizmus bajnokai siettek a világra kürtölni, hogy a javaslatot részint Moszkvából, részint pedig Budapestről inspirálták, azzal a nyilvános célzattal, hogy Románia nemzeti egységét megbontsák. A kerületek felállítására szolgált erre döntő bizonyítékul. A községi autonómia pedig azért jelentett közveszedelmet, mert a kisebbséglakta területeken kisebbségi kezükbe került volna a közigazgatás. Akadtak szubtilis jogászok, akik kimutatták, hogy a kerületek felállítására alkotmányellenes és hogy az alkotmány közigazgatási szempontból csupán me-

gyekre és községekre osztja fel az országot. A liberálisok egyenesen azzal fenyegetőztek, hogy kivonulnak a javaslat tárgyalásáról, mihelyt kormányra jönnek, azonnal hatálytalanítják. A korszakalkotó javaslat pedig lassan-lassan olvadozni kezdett az ellene indított támadások pergőtűzében. Hol itt, hol ott vált le róla egy darab, a

merész pricipiumok egyre szelidebbek lettek, a kormányzóságok tartomány, a tartományból kerület, a kerületből pedig végül egyszerűen csak „megyék szövetsége” lett. A községek autonómiájából talán még ennyi sem maradt meg. Az egész tervezet pedig abban a formában, amelyben a parlament elé került, nem egyéb, mint egy ártatlan

módosítása az előző közigazgatási törvénynek. Szomorú, hogy ez a csakugyan haladó szellemű reform Molnár Ferenc kirokhiósének sorsára jutott. És szomorú, hogy a kormány valóban nemese intencióit ismét sikerült keresztelni annak a mafianak, amelynek politikai krédóját képezi minden haladás megakadályozása.

Még augusztusban megtörténik a kormány nagyarányú átszervezése

24 milliárdba kerülnek évente az állami tisztviselők

(Bucuresti-Bukarest, június 28. A tisztviselői hipertrofia, amelyben Románia szenved, egyre jobban érezeti hatását az államháztartás felbillent mérlegében. Annak ellenére, hogy — mint tegnap jelentettük — a kormány a radikális tisztviselői leépítés helyett az újabb adóemeléshez folyamodott, még sem tud elzárkózni az államháztartásnak ily módon való tehermentesítése elől sem. Erre vall az a körülmény, hogy kormánykörökből nyert értesülések szerint a parlament jelenlegi ülésében feltétlenül megszavazásra kerül a minisztériumok reorganizálásáról szóló törvényjavaslat. Ez annyit jelentene, hogy az ülésszak bezárása után az új törvény alkalmazásba is lép, vagyis aug. 1-ig jelentékeny méretű változások lesznek a kormányban, tekintettel a törvényjavaslat által tervezett

tisztviselői leépítésekre. Paul Negulescu egyetemi tanár, aki a minisztérium átszervezéséről szóló törvényjavaslat előkészítésén dolgozik, érdekes statisztikát állított össze az egyes állami hivatalok tuzsufaltságáról. Negulescu is arra a konklúzióra jut, amelyet tegnap cikkünkben hangoztattunk: nem lehet új adóterheket vetni az országra, míg az állam költségvetésének felelősek tisztviselők fizetésére ilyen széles tékozlás folyik. Negulescu kimutatása szerint a költségvetés a ORR költségvetésével együtt évről évre 52 milliárd lejre rug. Ebből 10 milliárd 13 millió 613 ezer 58 lej képvisel a közadósság. A fennmaradó 42 milliárdból 24 milliárd lejt fordítanak 245 ezer állami tisztviselő fizetésére. És ebben a számban nincsenek benne

sem a megyei, sem a községi tisztviselők, sem a napidijasok, Negulescu több szuggesztív példát említ fel a tisztviselői túlzaltság illusztrálására. A pénzügyminisztérium könyvelési osztályánál például a következők működnek: egy elsőosztályú vezérigazgató, egy másodosztályú vezérigazgató, egy elsőosztályú alvezérigazgató négy igazgató és négy aligazgató. Ugyancsak súlyos a helyzet Negulescu szerint a hadügyminisztériumban. 126 ezer fegyverben levő katonára 14 ezer 600 tiszt esik, ezek között 190 tábornok, 693 ezredes és 761 alvezéres. A magasrangú tisztek túlságosan nagy száma miatt állott elő az a furcsa helyzet, hogy vannak ezredek, amelyben két-három ezredes és ugyanannyi alezredes van beosztva.

Gyásznapnak deklarálták a versaillesi békeszerződés tizedik évfordulóját a német parlamentben

A birodalmi gyűlés megszavazta az új páncélos cirkáló költségeit

Berlin, június 28. A birodalmi gyűlés tegnap ülésén a pártok deklarációkat olvastak fel, melyekben leszögezik, hogy a versaillesi béke aláírásának tizedik évfordulója gyásznapja a német nemzetnek. A rákényszerített békét a német nép képviselői aláírták, de egy pillanatig sem hajlandók elismerni, hogy a német nemzet bűnös lenne a háború felidézésében.

A deklarációk annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy a békeszerződéseket háború nélkül lassan sikerülni fog odamódosítani, mint-ha nem győzők diktatúrájával.

hanem egyenlőjügu népek között létrejött, igazi, kétoldali megállapodás alapján létesült szerződések lettek volna.

Berlin, június 28. A birodalmi gyűlés ülése éjjel három órakor ért véget. A még el nem fogadott minisztériumi költségvetéseket 243 szavazattal 152 ellenében megszavazták.

A jobboldali lapok a versaillesi békeszerződés aláírásának tizedik évfordulóján élesen támadóhango cikkekkel írta. „A Lokalanzeiger cikkének címe: „Tíz esztendei gyalázat”, a Deutsche Tageszeitung: „Tíz évi rabság”.

Danzigban is... Berlin, június 28. A danzigi szenátusban a német pártok a német kommunisták kivételével proklamációkat olvastak fel, melyekben a versaillesi béke aláírásának tizedik évfordulóján emlékeztetnek arra, hogy a békekonceferencia Danzigot az - megkérdőjeztetése nélkül függetlenítette Németországtól s újlag leszögezték, hogy a német népet a háborús bűnösség vádjával alaposan illetni nem lehet.

Measzavazták az új páncélos-cirkáló költségeit.

Berlin, június 28. A birodalmi gyűlésen a szocialdemokraták és kommunisták szavazataival szemben 240 szavazattal 171 ellenében megszavazták, a

páncélos cirkáló építési költségeinek harmadik részletét. Ezután a különböző bizalmatlansági indítványok felett kezdtek meg a szavazást.

Srttesemann külügyminiszter ellen beadott bizalmatlansági indítványt a német nemzetiek, nemzeti szocialisták és kommunisták szavazataival szemben elvetették.

majd Severing belügyminiszter az ellene szóló bizalmatlansági indítvány feletti szavazás előtt szót kért. A miniszter alig mondott három mondatot pokoli lárna támadt úgy a szélső jobboldalon, mint szélső balon s az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Az angol kormány hivatalosan cáfolja, hogy Trozskijtől megtagadta a beutazási engedélyt

London, június 28. Hivatalos cáfolatot adott ki azokkal a hírekkel szemben, hogy a kormány Trozskijnak Angliában történő letelepedése ügyében

döntött volna. A lapok szerint a döntés ebben a kérdésben a parlament ünnepélyes megnyitása után időre várható.

Ri dönt a zsidóságban a vallásos ügyekben?

Irta: Dr. Löwy Ferenc, Marosvásárhely

— Első közlemény. —
 A zsidó vallás kialakulása történetének mindig egyik érdekes jelente marad a jabne nap, amelyen Izrael bölcssei meg sokalvan Rabbon Gámiel hatalmaskodását megfosztották őt a pátriarcha méltóságtól és helyette az ifjú R. Eliezer ben Azariát választották. A jeruzsálemi templom elpusztulása után néhány évtizedig, tehát az I. század végén, a Középtenger partján fekvő, különben jelentéktelen Jabné városkában volt a zsidó vallásos élet központja, ahol Vespasianus római császár kegyelméből meghúzódhatott és ahol R. Jóhanan b. Zákáj, az első ember, aki a rabbi címet viselte, megalkotta az utját, módját, hogy a zsidóságot a jeruzsálemi templomtól, a vele kapcsolatos áldozati kultusztól és országtól függetlenítve világvallássá tegye, hogy az minden időben, mindenütt és minden körülmények között megállíthatatlan és teljesítse történelmi hivatását.

Itt élt és működött a Hillél családjából való Rabbon Gámiel pátriarcha, akinek főtevése volt, hogy a politikailag a rómaiak által letipott, vallásilag a különböző és teljesen szétszakadással fenyegető pártok által erősen meggyengített zsidóságban szilárd rendet teremtsen és tartson fenn. Így midőn R. Józua ben Chananja, aki mint szegény tikovács kereste kenyerét, de a zsidóság szellemi vezetői közt a legelső sorban foglalt helyet és éles esze megrendíthetetlen bátorsága miatt tűnt ki, egy ízben más napra számította ki a jóm-kipur (engesztelési böjtnap) ünnepe, mint ahogy azt a pátriarcha hivatalosan megállapította. Rabbon Gámiel, nem személyes hiúságból, hanem hogy állásának méltóságát és tekintélyét megővje és hogy a hivatalos intézkedések elleni különvéleményeknek elejét vegye, elrendelte, hogy R. Józua ben Chanaja az általa kiszámított jóm-kipur napján, hétköznapi ruhájában, botjával és pénztárcsával jelenjen meg előtte. R. Józua bámulatos erővel leküzítve lelke lázongását, hallgatott társai tanácsára és teljesítette a pátriarcha parancsát. Nemsokára azonban betelt a mérték és smét éppen R. Józuaval szemben tanusított szigorú fellépésére kitört a vihar, mely Rabbon Gámielt lesodorta a pátriarcha méltóságáról. Azon a napon, — a talmud is így nevezi „Azon a napon“ (hó bájom) nagy fontosságú határozatokat hoztak, de ennél is jelentősebbek, hogy a zsidó vallás első törvénygyűlésének egyik „mishná“-nak ekkor keletkezett egyik könyve, az „Édi-jósz“ traktátus.

Ez érdekes kötet elején a következő feltevést találjuk. Egy vallásos szabályról, — fejtegetésünk szempontjából teljesen mellékes, miről — azt olvassuk: Sámáj így dönt, Hillél úgy dönt, a bölcsök pedig azt mondják: se így, se úgy nem marad, hanem — más képen. És ez mind a három első tételnél megismétlődik. Most már ha meggondoljuk, hogy Sámáj és Hillél nemcsak korunknak, hanem az egész zsidóságunk legnyilvánosabb vallási tekintélyei voltak, önként felvetődik a kérdés, kik voltak azok „a bölcsök“, akik ki merték mondani és milyen joggal hogy a halacha (vallásos döntés) sem az egyik, sem a másik szerint nem marad, hanem egy harmadik — semmi névhez sem fűződő — tekintély után igazodik? És hogyan van az, hogy a zsidóság nem a nagytekintélyű, hanem a névtelen bölcsök döntését fogadta el?

Hogy ezt még jobban megértsük, tudnunk kell, hogy a zsidó vallásnak két főforrása van: az *írott és a szóbeli tan*. Az írott tan alatt a Szentírás 24. főleg azonban Mózes öt könyve értendő, a szóbeli tan pedig az írott tan magyarázata és a hagyományos gyakorlat. Maga a tóra (Mózes öt könyve) bár a legfontosabb forrása a vallásnak, mert hiszen ebből ered és erre megy vissza minden egyes törvény, minden szava, sőt minden betűje megdöntenetetlen igazság, úgy amint előttünk van, a maga szó szerinti alakjában, nem döntő, nem irányadó, hanem

csak az elfogadott, hagyományos magyarázat alapján. Így pl. magában a tórán sehol sincs említve a tefillin (imaszij) az evésre megengedett állatok rituális vágása stb., de viszont tilos lakóhelyeiken szombat napján a tűz gerjesztése, tehát péntek éjjel sötétben kelnie maradni, hidegben nem volna szabad még nemzsidóval sem befűtetni; a „szemet szemért, fogat fogért“ stb. törvénye szó szerinti értelmében hajtható végre.

Volt is ilyen párt a zsidóságban, a Makkabeusok korában (a polgári idősámítás előtti II. században), keletkezett vagy fellépő saduceusok pártja, mely a jeruzsálemi templom második pusztulásával nyomtalanul eltűnt és később, a VIII. században ismét előtűnt és csekély számban ma is létező karaiták. Kiket a zsidóság később kizárt a kebléből, akik azt mondták: amj meg van írva a tóránban, az kötelező, a többi nem. Ezzel szemben a farizeusok pártja, amely szintén a Makkabeusok idejében keletkezett illetve lépett fel és a zsidóság zömét képezte, — akiket a II. századtól kezdve napjainkig a képmutatás példáiént szoktak nevezni, ami a legleketlenőbb hazugság, amit a történelem felmutathat, — vallamint a későbbi zsidóság azt hangoztatja, hogy a tóránban a vallástörvények rendszerint csak röviden említettek, néha csak éppen jelezve vannak és hogy a tóra csakis a hagyományos magyarázat alapján érthető és teljesíthető. Tehát a „szemet szemért, fogat

fogat fogért“ törvénye betű szerint végre sem hajtható, mert lehetetlen éppen úgy kiűtni a másik ember szemét vagy fogát mint az előbbi tette, hanem ezt kezdetől fogva csak elvnek tekintették és a sértetnek anyagi kárpótlást kell adni. Az Isten ízejét nem köthetjük jelül kezünkre és homlokdiszül szemünk közé, hanem leírjuk azt, tartóba helyezzük és úgy kötik kezünkre és fejünkre kezdetől fogva, mióta ez a parancs adatott és így tovább.

Azonban midőn ezeket a törvényeket kezdték megállapítani, megszövegezni, rendszerbe foglalni, a tóra hagyományos magyarázatában, a szóbeli tan értelmezésében is egyre erős viták és nézeteltérések keletkeztek.

Az első ilyen nagyobb és jelentősebb vita Sámáj és Hillél nevéhez, illetve iskolájához fűződik. A hagyomány szerint három és fél évig tartott a leghevesebb vita Sámáj és Hillél pártja közt. Amit az egyik megengedett, azt a másik eltiltotta, amit az egyik tisztának tartott, azt a másik tisztátalannak nyilvánította, míg végre egy égi hang döntötte el a vitát (éppen a jabnei korszakban), mely szerint *a döntés az engedékenyebb Hillél szerint marad*. Nagy tévedés volna ezt mai viszonyok szerint megítélni, mert a talmud félreérthetetlenül kiemeli, hogy dacára a nagy elvi ellentéteknek, dacára hogy ami az egyik párt szerint megengedett házasság, a másik szerint vérfertőzés, a két párt tagjai összeházasodtak és a legjobb személyes viszonyban voltak egymással. A szigorubb vagy mint most mondanók konzervatívabb, vagy hogy mai, bár helytelen kifejezéssel éljünk, az ortodox Sámáj-pártiak gon-

dolkozás nélkül ettek, a mondjuk ismét még helytelenebbül, neolog Hillél-pártiak főztőből. Tény viszont az is, hogy mind den éghang dacára, sokan, — így maga Rabbon Gámiel pátriarcha is, Hillél egyenes leszármazottja, atyja házának szokására hivatkozva, — a gyakorlatban sokszor Sámáj döntése szerint élt. A nagyközönség ugyanis mindig, ma is azt hiszi, hogy minél tulzottabb, annál jámborabb valaki.

Később kimondták: egyik „bét-din“ (vallásos fórum) nem döntheti meg a másik bét-din határozatát, csak ha az előbbinél nagyobb tudásban és tekintélyben. Ezt a határozatot el is fogadták, sőt ma is hivatkoznak rá, ha szükséges, de be nem tartották, nem is tarthatták. Érdekes példa rá az olajtilalom. Egy időben, — pontosan nem tudjuk mikor, — tülsonak nyilvánították a pogányoktól vett olajot, — úgy mint később a bort, — ami nem csekély dolog volt, mert Palesztinában az olaj a zsirt is pótolja. Később ismét megengedték, már pedig a zsidóság, — már pusztán kegyelethől is, — mindig nagyobbak tartotta a korábbi bölcsöket, mint a későbbieket. Egy talmudi mondás szerint ugyanis, ha a korábbiak angyalok voltak, úgy mi csak emberek vagyunk, sőt tovább menve még erősebben fejezték ki magukat. Hogyan engedhetők meg tehát a későbbiek, amit az előbbiek eltiltottak. — Kérde már a talmud is? A felelet elég gyöngé és úgy hangzik, hogy az olaj tilalma nem volt egészen elterjedve és — ez már fontosabb, — nem lehetett keresztülvinni, mert — így hangzik egy másik jelentősegteljesebb talmudi tétel: *nem szabad oly intézkedést hozni, melyet a közönség többsége meg nem tarthat*.

Cuzista diákokkal akart védekezni a bíróság előtt Bodrugá néptanító

A hatóságok erélyén mulott, hody nem fajult el antiszemita zavargássá a vadállatias tanító perének tárgyalása

(Bucuresti — Bukarest, jun. 28. Az Uj Kelet tudósítójától). — Két évvel ezelőtt a beszarabiai Bradicea városkában országgra szóló antiszemita botrányt rendezett egy Bodrugá nevű tanító. Cuza professor lelkes híve, Bodrugá szennel töltötte meg az iskola egyik termének kályháját, majd az iskola összes zsidó növendékeit a terembe zárta, nyilván azzal a szándékkal, hogy a szerencsétlen gyermekeket szénegázmérgezésnek tegyék ki. A zsidó növendékek, akiket már a fulladás fenyegetett, segítségért kiabáltak és az előszobai iskolaszemélyzetnek sikerült őket kimenteni a füsttel és gázzal telt

teremből. A gyermekek jogosan felháborodott szülők csaknem meglincseltek annakidején, a bestiális „pedagógust“. A szülők gyilkossági kísérlet miatt feljelentést tettek Bodrugá ellen és a bradiceai törvényszék tegnap délutánra tüzte ki a tanító perének tárgyalását. Bodrugá igyekezett Totuhoz és Codreanuhoz hiven nemzeti hősnéek kijátszani magát és Jasiból hatvan cuzista diákot akart Bredeceba hozatni, hogy megfelelő atmoszférát teremthessen magának. A városka zsidó lakosságát érthető nyugtalanságba hozta ez a hír, mert attól tartottak, hogy a diákok az atmoszféra csinálásán kívül

egyebet is terveznek a zsidó lakosság ellen. Interveniáltak a hatóságoknál, melyek valóban elismerésre méltó erellyel interveniáltak és a készülő demonstrációt csirájában elfojtották. A per tárgyalását elnapolták mindenkélt is. Az a gyorsvonatot, amely a jasi cuzista diákokat hozta magával, a Bradicea előtti állomáson feltartoztatták. A diákokat csendőrök szállították le a vonatról és a legelső ellenvontal visszaküldték őket Jasiba. A per tárgyalását július 4-re tüzték ki és már elege széleskörű intézkedéseket tettek, hogy minden rendbontást megakadályozzanak.

A belga hadügyminisztériumból ellopták a lüttichi erőd ujjáépítésére vonatkozó iratokat

Hatalmas kémkedési botrány tartja izgalomban a belga katonai köröket. Egy gyanúsított tisztet letartóztattak

Brüsszel, június 28. A politikai rendőrség figyelmeztető levelek ráírnyították egy állítólagos kémkedési ügyre, amelynek nyomozata során a hatóságok több hazkutatást fogantatosítottak.
 A „Le Messenger de Bruxelles“ közlése szerint a hadügyminisztérium egyik osztályában észrevették két nagyfontosságú okirat elűnését, melyek közül egyik a lüttichi erőd ujjáépítési munkálataira vonatkozott, míg a másik a légi haderők mozgósítási terve volt. Állítólag bogazolást nyert a névtelen levelekben kért azon gyanu, hogy a két eltűnt fontos okiratról másolatot készítettek és német kémeknek szolgáltatták ki. A nyomozás a lap szerint nagy apparátussal tovább folyik.

részről a teljesen befejezett vizsgálat előtt nem is várható. A lapok tudósítónak megállapításai szerint több gyanúsított tiszt lakásán ma őszaka házkutatást tartottak s ennek eredményeként egyik tisztet, aki a hadügyminisztérium egyik másik osztályán fejtett ki működését, őrizetbe vettek. A kapitány magánértésülések szerint tagadja, hogy az eltűnt okiratokat látta volna. Egy másik verzió szerint a főlettesnél megtalálták az egyik aktát és annak másolatát is. Erre

azt a magyarázatot adta, hogy az okirat nyilván tévedésből került át az ő ügyosztályába s mivel borítékja nyitva volt, ő másolatot készített róla. A katonai hatóságok kézbe vették a titokzatos bűnügy irányítását s a legujabb hírek szerint az ügyosztály összes magasrangú tisztjeit is felelősségre vonják.
 Kormánykörökben aránylag nyugodtan fogják fel a nyomozati stádiumban lévő bűnügyet s remélik, hogy befejezett kémkedés mégsem történt.

Hálósobák, éjjeliszekrény világítására legalkalmasabb a

Tungsram opál-takaréklámpa.

Szabályozható nagyobb és kisebb fényerősségre.
 Nem kápráztat, kiméli a szemet.
 Kapható mindenütt!

Szombat, 1929

Egy j és bi ege

A negyven év akik még nem de artretikus ve keznek, nagyon amikor naponta e szednek egy poh alkalmas idő a s inkább, mert artretikus fájdalom vesebántalmak, az idegei és nem

Az érett férfi hughysav ellen vé leges hughysav keringésébe és nál artritzmust, tetlenül küzden oldja a hughysav víz elemeire b módon a kórsá Urodonal az a küzd a legkülön Nagy előnye, érezeteti.

Az Urodonal filtrálja a vért ságát varázsolja böli ilyen módo

Gran BU

A legmoderne relve. — Förd telefonok, rádi tödrázm

Rendkívül le

A V

Marcel

illats

P

közi, hogy sen kal a cég-ekkel, élve, cikkek

MIND

Marcel Guerlat képviselő által belyegzett ellenőrző maz. Csak

Schwar

Ort. Zsidó intézete

Oradea.

Elemi, gimn kereskedelmi Kiván

Egy jó szokás és biztosított egészség

A negyven éven felüli emberek es azok, akik még nem érték el ezt a korhatárt, de artretikus vérmérséklet fölött rendelkeznek, nagyon helyesen cselekednek, amikor naponta egy kávéskanál Urodonalt szednek egy pohár vízben feloldva. Nagyon alkalmas idő a lefekvés előtti óra, annál is inkább, mert ezzel a reumatikus, az artretikus fájdalmak eltűnnek, nincsenek vesebántalmak, nem kinózzák az embert az idegei és nem szaggatja az ischias.

Az érett férfi szervezete a fölösleges huygysav ellen védekezésre szorul. A fölösleges huygysav gyorsan bekerül a vér cirkulációjába és a negyven éven felülieknél artritizmust idéz elő, amely ellen feltétlenül küzdeni kell. Az Urodonal feloldja a huygysavat épügy, mint ahogy a víz elemeire bontja a cukrot és ilyen módon a kórság gyökerét támadja meg. Urodonal az a gyógyszer, amely sikerrel küzd a legkülönbözőbb betegségek ellen. Nagy előnye, hogy hatását gyorsan érezteti.

Az Urodonal megtisztítja a veséket, filtrálja a vért és a fiatalság rugékonyságát varázsolja az artériákba és kiküszöböl ilyen módon a bénulás veszedelmét

Az egész országra ki akarják terjeszteni a sorozások revízióját

(Bucuresti-Bukarest, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Lupta“ értesítése szerint Erdély északi részén négy hadkiegészítő kerületben revízió alá vették a sorozásokat. A lap szerint a revízió alkalmával az orvostábornokokból álló bizottság több mint ezer gyanús esetet talált. A bizottság jelentése alapján a hadügyminisztérium állítólag elhatározta, hogy a revíziót az összes megyékre kiterjeszti, ahol csak szabályta-

lanságot észleltek. A „Lupta“ lehetségesnek tartja, hogy valamennyi alkalmatlant újból sor alá állítják és alapos revízió alá veszik az elhalasztások és felmentések ügyét is.

A „Lupta“ jelentése valószínűleg hatalmas riadalmat fog kelteni az érdekeltek között annál is inkább, mert amennyiben a hír igaz, úgy olyan emberek katonai helyzetét veszik revízió alá, akiket három sorozáson kidobtak

már és akik már elhelyezkedtek a polgári életben és akik közül számosan már családot is alapítottak. A legutóbb tartott revízió alkalmával számos panasz hangzott el a sorozóbizottságok ellen, amelyeknek egyes tagjai állítólag nyíltan adtak kifejezést antiszemita érzelmeiknek. Elvárjuk, hogy a kormány elejét veszi minden olyan intézkedésnek, amelynek a polgársággal szemben vegzatorikus jellege van.

A baccalaureatusi front első jelentései kedvezőbbek a tavalyinál

(Cluj-Kolozsvár, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A három kolozsvári általi gimnáziumban két nappal ezelőtt kezdődtek meg a baccalaureatusi vizsgák. Az ideai eredmények elé a tavalyi és a tavalyelőtti gyászos kudarc után országszerte feszült érdeklődéssel tekintenek. Annak ellenére, hogy a parlament a baccalaureatus eredeti szövegén vajmi keveset változtatott, Kolozsvárt az első pillanatban tapasztalni lehetett, hogy a tanuló ifjúság sokkal kedvezőbb atmoszféra és kilátások közepette

megy neki a baccalaureatusnak, mint tavaly, vagy két évvel ezelőtt. A román nyelv és a matematika, illetőleg a latin nyelv tézis szigoruan az analitikai program keretén belül mozgott.

Az írásbeli eredmények közlését tulajdonképpen a tegnapi napra tűzte mind a három bizottság, azonban az írásbeli dolgozatok áttekintésével ezidáig csak a Maior egyetemi professzor alatt működő Regina Maria liceumban vizsgáztató bizottság tudott elkészülni. Itt az ered-

ményeket már ki is hirdették. A bizottság előtti írásbeli telt kilencvenhat diák-lány közül összesen nyolc lett a szóbeli vizsgálatról elutasítva. A bizottság eredménye annál öröndetesebb, mivel itt a vizsgázók többségét kisebbségi intézetek diákjai, nevezetesen a Marianum, a református leánygimnázium, az unitárius leánygimnázium növendékei képezték. A másik két bizottság a holnapi nap folyamán fogja kihirdetni az írásbeli eredményeit.

Amerika csak akkor ad még egy haladékot a francia hadiadósságok kifizetésére, ha a parlament ratifikálja a Kellogg-egyezményt

Poincaré még egy jegyzékkel próbál szerencsét

Páris, június 28. — Poincaré miniszterelnök a kamara délutáni ülésén kérte a jóváhagyást és a hadiadósságokra vonatkozó interpellációk elutasítását mind addig, míg a kormány abban a helyzetben lesz, hogy ezekről akérdésekről a parlament „bizottságát“ tájékoztatja. Franklin Bouillon szocialista képviselő ellenezte a halasztás megszavazását mert esetében a jelen ülészakon már csak alig néhány nap maradna a két órási jelentőséggel bíró kérdés megvitatására. A szocialista képviselőnek adott válaszában a miniszterelnök tájékoztatta a kamarát a hadiadósságok ügyéről. Kijé-

lentette, hogy Amerika többiben történt intervenciókra elutasító álláspontot foglalt el a hadiadóssági részletek kifizetésének decemberig történő elhalasztása ellen. Ha a kamara kívánja, a kormány felvet még egy utolsó kísérletet. Poincaré felajánlotta azt is, hogy ezt a próbálkozást esetleg a törvényhozó testületnek a kormányon kívül álló tagja kísérelje meg. A kamara többsége azt kívánta, hogy ezt a lépést a miniszterelnök tegye meg, mire Poincaré bejelentette, hogy még a mai nap folyamán intézkedni fog megfelelő tartalmu jegyzék küldése

iránt. London, június 28. — Washingtoni jelentés szerint amerikai hivatalos kormány körökben kijelentették, hogy a franciák háborus adósságának augusztus elsején esedékes részlete a jövő év májusára csak abban az esetben lesz elhalasztatható, ha a francia törvényhozás ratifikálja a Kellogg-egyezményt. Ha a ratifikálás elmarad, Amerika ezt annak jeléül veszi, hogy a francia kormány a lejárat napján meg fog pontosan felelni négyszázmillió dolláros fizetési kötelezettségének.

Elkeseredett tiltakozást váltott ki az ország egész zsidóságából a kultusztörvénytervezet módosítása

Egységfront a készülő törvényjavaslat ellen

(Bucuresti-Bukarest, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amint az előrelátható volt, az a kormány által puccs szerűen benyújtott módosító javaslat, amely a kultusztörvénynek a zsidóság-ra vonatkozó dispozicióit meg akarja változtatni a regáti, bukovinai és besszarábiai zsidóság körében hatalmas konszternációt keltett és az ország zsidóságának egyetemes tiltakozását váltotta ki a zsidóság legfelsőbb ügyeibe ilyen módon való beavatkozás ellen. Az ország összes zsidó frakciói, pártpolitikai színezetre való tekintet nélkül, felsorakoznak, hogy a módosító javaslatnak törvénnyé változtatását megakadályozzák! Ugyszólván

esütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott, melyen megjelentek a Zsidó Parlamenti Klub reprezentánsai is. A gyűlést Eli Bereovic nyitotta meg, majd Fildermann dr. ismertette azokat a módosításokat, amelyeket a kormány a törvényben eszközölni akar és amelyek veszélyeztetik a zsidó hitközségek egységét.

Dr. Fischer József volt a következő felszólaló, aki a Parlamenti Klub nevében kifejtette, hogy csatlakozik ahhoz az akcióhoz, amelyet a hitközségek a törvény módosítása ellen megindítottak. A tegnapi nap folyamán egy delegáció kereste fel dr. Vlad Aurél kultuszminisztert. A delegáció tagjai dr. Fischer Tivadar, dr. Fischer József, dr. Niemerower, Eli Bereovic és dr. Fildermann voltak. Niemerower főrabbi kifejtette a kultuszminiszter előtt, hogy milyen káros hatást vonhat maga után a kamara elé terjesztett módosító in-

ditvány, majd kérte a kultuszminisztert Románia össz-zsidósága nevében, hogy a javaslatot vonja vissza, mert ellenkező esetben a zsidóság kénytelen lesz minden lehető eszközzel harcolni a törvény ellen.

Figyelemreméltó, hogy a tiltakozó akcióhoz csatlakoztak a kormánypárt listáján megválasztott zsidó képviselők, valamint a liberális párt zsidó tagjai is. A kormánypárti zsidó képviselők és szenátorok lemondással fenyegetőznek arra az esetre, ha a kormány az indítványt nem vonja vissza. Az akciót a bukaresti sajtó is erőteljesen támogatja. A Dimineata ma reggeli számában cikket ír, amelyben csodálkozásának ad kifejezést afölött, hogy a kormány a zsidóságot ily közelről érintő kérdésben dönteni akar anélkül, hogy a zsidóság illetékes tényezőit meghallgatta volna.

Grand-Hotel BUCURESTI

A legmodernebb kényelemmel felszerelve. — Földszobák, gőzfűtés, lift, telefonok, rádiószalon, olvasóterem és irodaszínhely. Bár-Buffer.

Rendkívül leszállított szobaárak!

A VILÁGHIRŰ

Marcel Guerlain illatszergyár PARIS

közül, hogy semmi közössége nincs azokkal a cégekkel, amelyek nevével visszaélve, cikkeiket neve alatt árusítják.

MINDEN EREDETI

Marcel Guerlain készítmény egy a vezérképviselő által aláírott és lebélyegzett az eredetiséget igazoló ellenőrző szelvényt tartalmaz. Csak speciális szaküzletekben kaphatók.

Schwartz Menyhértné

Ort. Zsidó Leánynevelő-intézete -- Internátusa Oradea.

Szaniszló-utca 13. Elemi, gimnáziumi továbbképző és kereskedelmi iskolai leányok részére. Kívánatra prospektust küldök.

óság

mita

lkósság el- ároknl, me- néltó eréllyel demonstr- per tárgya- lótt is. Azt a i euzista di- radicea előtti A diákokat onathól és a tültdték őket július 4-re körü intézke- rendbontást

k a okat tonai

gy az okíral t az ő ugr- nyitva volt. A katonai okzatos bünc- b hírek szemagasztrangu k. ag nyugod- stádiumban gy befejezett

sabb a pa.

Holnap zajlanak le Erdélyben a cionista világkongresszusi delegátusválasztások

(Uj-Kelet, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Holnap vonulnak a szavazó urnák elé Erdély cionistái, hogy megválasszák a zürichi világkongresszusra kiküldendő delegátusait. Soha nem tapasztalt érdeklődés és propaganda előzte meg ezt a választást, amely mindenképpen imponáló bizonyíték lesz az erdélyi cionista élet felettségének és eleven jelenlétének.

A központi választási bizottság minden intézkedést megtett, hogy a választások zavartalanul bonyolíttassanak le.

A választási bizottság annak a közlésére kért fel bennünket, hogy választási jogszükséggel csak azok a sékelfizetők bírnak, akiknek sékele június 25-ig a Központnál el lett számolva és akik addig az időpontig a választók listájába fel lettek véve.

Alábbiakban folytatjuk a pártok választási manifesztációjának közlését. A klalcionista-mizrachista blokk az alábbi felhívást intézi Erdély cionistáihoz és mizrachistáihoz:

teljes megújulásának, a Cionista Világszervezet megerősödésének és reorganizálásának.

4. Szükségesnek tartjuk annak kiharcolását, hogy a kormány munkáját, ne gátolja és kolonizációs terveink végrehajtását a mandátum szellemében elősegítse. De nem tartjuk célravezetőnek, hogy a Cionista Szervezet minden energiáját állandóan másokkal és a palesztinai kormánnyal szemben felállított követelések kiforszolására fordítsa.

5. Helyesnek tartjuk a Cionista Szervezet politikai munkájának eddigi irányát és alapelveit. Fél akarjuk venni az uralomra került munkáskormányval az érintkezést a Palesztinamandátum becsületes értelmezése és végrehajtása érdekében. Kedvező életfeltételeket akarunk biztosítani a dolgozó Palesztinának.

6. Törekvünk a palesztinai zsidó lakosság minden rétegével megteremteni a harmonikus együttélést. Programunk egyik főpontja: barátságos és testvéri viszonyt létesíteni a Palesztinában élő ara-

bokkal.

7. A kolonizációs tevékenység növelésére és kiegészítésére szükségesnek tartjuk a Keren Hajjeszod bevételeinek fokozását, a fölösleges és improduktív költségeknek kiküszöbölésével és új pénzügyi módszerek alkalmazásával, különösen egy nagy népszövetségi kölcsönnek a megvalósítását.

8. Az új éraban új kolonizát, elsősorban a kollektív típusú kvucák és mosav odvím-ok létesítését és a régiéket teljes konszolidálásukat akarjuk.

9. Követeljük, hogy a munkásság iniciatív ténykedése, mely a nemzeti kolonizáció, valamint a kollektív együttélés alapjait lerakta és a munkanélküliség leküzdésében is a legnagyobb szolgálókat tette az országnak, respektáltassék. Kívánjuk, hogy ezen iniciativa hordozói a jövőben is a munkásszervezetek legyenek, amelyek, mint az országépítés fundamentális faktorai elismertessenek. Követeljük a munkásság által létesített intézmények további kiépítését.

10. Követeljük a kollektív nemzeti földpolitikát, a kollektív nemzeti telepítési munkát és magánkezdeményezés nemzeti ellenőrzését a kibővített Jewish Agency ellenőrző intézményei útján.

Erdély cionistáihoz és mizrachistáihoz!

Közvetlenül a kongresszusi választások küszöbén fordulunk hozzátok testvéri intő és figyelmeztető szavunkkal, Erdély cionistái és mizrachistái. Sorsdöntő szerep vár a zsidó Palesztina történetében arra a kongresszusra, amelynek erdélyi delegátusait most készültök megválasztani. Az idei világkongresszus előrelátható pártkülönbségű folytan, minden egyes szavazat döntő súlytal eshet latba a végső eredmény kialakulásánál. A komoly meggyőződés és lelkiismeret szavát nem szabad hogy elnyomják hangzatos, de üres jelszavak.

Ez a kongresszus van hivatva arra, hogy új, szárnyaló lendületet adjon a cionista gondolatnak, erre vár a nagy feladat, hogy hatványozott mértékben meggyorsítsa Palesztina felépítését és zsidóvá tételét. És ez a kongresszus kell, hogy megvalósítsa, vagy legalább is a megvalósuláshoz közelebb segítse Herzl álmát: az egész zsidó nép egységesítését Palesztina felkamasztásának eszméjében.

A kongresszus azonban csak akkor fog tudni megfelelni ennek a hivatásnak, ha azok a pártok lesznek benne döntő sulyal képviselve, amelyek ezekért a magas célokért évtizedek óta küzdenek Weizmann Chaim vezérlete alatt. Csak a klal-cionista és mizrachista párt döntő többsége tudja biztosítani a harmincéves cionista munka folytonosságát és további fellendülését.

Vessetek egy pillanást delegátusjelölt-listánkra és meggyőződhetek róla,

hogy akiket mi akarunk kiküldeni a zürichi kongresszusra, azok valóban méltók arra, hogy az erdélyi nemzeti zsidó pártot képviseljék a világ zsidóságának parlamentjében. Delegátusjelöltjeink a következők:

1. Dr. Fischer József képviselő, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke.

2. Nussbaum Sámuel, az erdélyi Mizrachi szervezet elnöke.

3. Vermes Ernő, a bánági cionizmus megalapítója és egyik legkiválóbb vezére.

4. Dr. Halberg Gyula, a beszercei cionista csoport elnöke, aki ép e napokban tért vissza Palesztinából.

Pótdelegátusjelöltjeink a következők:

1. Dr. Deutsch Mór, az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség társelnöke.

2. Eliezer Perlmann jeruzsálemi rabbi, a palesztinai mizrachi-mozgalom kiváló vezéralakja.

3. Fischer Lipót, az erdélyrészi Keren Kajemet elnöke.

4. Dr. Fried Ábrahám, a máramarosi Zsidó Nemzeti Szövetség elnöke.

Azt hisszük, ennek a listának nem kell külön propagandát csinálni Erdély cionista közvéleményében, ez a lista maga programot jelent és garanciát a cionista munkára.

Minden erdélyi cionista és mizrachista, aki maga fölött érzi a döntés és elhatározás felelősségének súlyát, erre a listára adja le szavazatát!

A klal-cionista-mizrachista kartell választási bizottsága.

Mit akar a Hitachdut a kongresszuson

A Hitachdut a dolgozó Palesztina tulajából nőtt cionista munkáspárt, amely Palesztinában fizikai és kulturális munkával egy szabad héber kulturájú szociális igazságában élő zsidó közösséget akar teremteni. A Hitachdut a zsidó munkások és chalucok pártja, amely a cionizmusban nemcsak nemzeti szabadságharcot, hanem emberi felszabadulásért, szociális átrétegződésért és társadalmi megújulásért küzdő mozgalmat lát.

A Hitachdut-párt kongresszusi programját a következő 10 pontban foglalja össze:

1. Minden törekvésünk oda irányul,

hogy a palesztinai kolonizáció méretei minden téren és irányban állandóan és erőteljesen kiterjedtszenek, a mezőgazdasági kolonizáció elsőbbségének megőrzése mellett.

2. Hívei vagyunk a kibővített Jewish Agency-nek, amely az adott viszonyok között a gyorsabb és intenzívebb építőmunka egyetlen reális lehetősége.

3. A Jewish Agency megalakítása csak abban az esetben jelent veszély nélküli erőgyarapodást, ha vele párhuzamosan megnagyobbítjuk a Cionista Világszervezetet. A XVI. cionista kongresszussal kezdődnie kell, a cionista gondolat erő-

velkedést? Mivel indokolható meg, hogy a zsidó ország- és nemzetépítés jelenlegi stádiumában, amikor alig pár évtizedes múlt után a cionista mozgalom u. n. „differenciálódása” folytan annyi párt, frakció, Sonderverband, Unió, stb. stb. tartja magát Herzl kizárólagos örökösének, hogy ebben a kaotikus állapotban új szervezkedésnek az alapját vetjük meg s új jelszavakat dobunk be a cionista jelszavak tömkelegébe?

Bármily elfogadhatatlanul hangozzék is: *a mi mozgalomunk tiltakozás, lázadás ez ellen a tulságos és a nő véleményünk szerint teljesen időszzerűen, korai differenciálódás ellen.*

Romokban hevert, kétezeresztendő pusztítás nyomait viselte magán Herzl zászlóbontásakor nemcsak a mi ősi országunk, hanem — és ez a súlyosabbik része a dolognak! — a zsidó néplek is. Az azóta eltelt évtizedek alatt rá kellett jönnünk, hogy elsősorban az utóbbi ok folytán szinte a lehetetlenségig súlyos munkát vállaltunk magunkra. Egy erős centrifugális erő volt eddigelé működésben, mely ennek a népnek a tagjait fizikailag és pszichikailag a végtelenségbe szórta szét. Ezt a centrifugális erőt egy ugyanolyan, ha nem nagyobb intenzitású centrifugális erővel kell helyettesítenünk. E a cionizmus célja. Nehezen keresztülvihető cél, ezért nem is lehet

gondolni másképp erre a keresztülvitelre, csupán ha mindazok, akik ebből részt kérnek maguknak, a lehető legnagyobb akarattal egyesülnek a közös munkában és semmiféle más mellékcél addig, míg a nagy cél, mely előfeltétele az összes többi célok megvalósításának, elérve nincsen.

Az utnak, mely a cél eléréséhez vezet, még csak alig vagyunk a kezdetén. Országunk földjének alig tíz százaléka van a mi kezünkben és alig 800.000 lelket kitevő lakosságának mindössze 20 százalékat képezük. Népiünknek csak egy kis töredéke vesz egyelőre részt a munkában. Ebben a kis részben is állandó, szüntelenül propagandával kell lelket tartani. Ennek a kis résznek is egy tekintélyes hányada alig van tisztában céljainkkal. Ami pedig népiünk nacionalizálását illeti! Még tudatos, sőt vezető cionistáink sem veszik tulságos komolyan a nemzetépítésnek ezt a legfontosabb részét. Még tudatos és vezető cionistáinknál sem tudtuk keresztülvinni, hogy világnézetünk legelemibb és legmagátólértetődőbb konzekvenciáját, a héber nyelv megtanulását, magunkra nézve neveljük.

Bűnösen neveléses dolog ilyen körülmények között „a differenciálódás” beengedése a Cionista Szervezetbe, azé a differenciálódás, melynek fenforgását az utóbbi napokban oly büszkén regisztrálják elvtársaink. Különösen neveléses az itt Erdélyben, ahol a cionizmus még igazán gyermekkorát éli. Nem lehet „differenciálódásnak” nevezni, ha pl. egy teljesen konzervatív hajlamú zsidó a cionista szociálistákra adja le a szavazatát csak azért, mert halvány sejtelmé sincs róla, mit jelöl a „Hitachdut” szó.

Mi a cionizmusban, az ország- és nemzetépítésben két stádiumot különböztetünk meg. Az egyik, amíg a munka tart, a másik, amikor a munka már be van fejezve, amikor van egy zsidó többségű Erec Jiszráél, mely már nem szorul a külföldi zsidóság anyagi támogatására s amikor a zsidó népre bátran elmondhatjuk, hogy épen olyan nemzet, mint a többi. Amíg az első stádium tart, pártpolitikát, differenciálódást nem ismerhetünk. Addig mellékcél bennünket nem érdekelhet. Ez a mi programunk szívós kitartással neveljük ilyen irányban a zsidó nép válogatott ifjúságát. Neveljük fegyelmzett erős, tiszta cionizmusra s hisszük teljes meggyőző-

déssel, hogy ennek dűli helyességét egyszer az egész

Hogy adott kell, hogy a dif nyire is szükség seges, megvan. Koncedálnunk mennyire is más frakciók a cioniz másképp akarják nyünk szerint es akarni, azt, ami akarják. Teljes munkás pártjain szimulációk leg tévesen értelmez sal folytatják ol dolatlat adóznuk szavu Jabotinska ujra a cionista lékcélok felé ten eismernjük mind hogy tagjai az külön program rendezkedjenek den alkotó zsidó a tiszta cionizm kapitalista, aká ketek akar és t épen a tiszta, mentes cionizm jcsíteni, mikor fel minden olya egy párt cioniz lékcélkitűzéseit építésre ráoktro gunk minden ol ellen, mely az rínt akarja a n mányolni a zsi rojtékét, ugyan cot folytatunk párti törekvések must csak akko ha egész gépez teik rendelkezés Nem vagyunk ták, amennyibe jelezi, a „polg és Amerikában géjével — és cionisták sem.

Radikálisok zinkben s m seinkben. De sz gokkal s jól tud felé eredmény hetjük fel, ha foglaltuk el a szét.

Nem vagyunk ennek a szónak zésében.

Az aktuális h vagyunk Weiz leményünk sze felülállóság me halhatatlan zse galom történeté Herzl meglé s k Ugyvivőség ne vitése az első gram keresztül mü az egész né kája eredmény jöjjön.

Igen, Közös, a zsidó népnek tosan a miénk, meg, saját erő pontból nem k hogy az egyes vagy kevésbé mi ügyünket.

De épen az kedvező helye mány előreláth mogatára és a részének új, f mekkel való r feladatokat ró a kongresszusi amelyekre cion hevében alig- a

Reorganizáln vezetet, vissza dűtetet s prog mozgalomba!

Höfe

dással, hogy ennek az iránynak az egyedi helyességét el kell, hogy ismerje egyszer az egész cionista világ.

Hogy adott helyzetekkel számolnunk kell, hogy a differenciálódás bármennyire is szükségtelen, káros és mesterséges, megvan, ezt koncedálnunk kell. Koncedálnunk kell azt is, hogy bármennyire is másként fogják fel az egyes frakciók a cionizmust, bármennyire is másképp akarják azt, amit a mi véleményünk szerint csak egyféleképpen lehetne akarni, azt, amit akarnak, becsületesen akarják. Teljes elismeréssel adózzunk munkás pártjainak, melyek a zsidó asszimilációk legveszedelmesebbjével, a tévesen értelmezett internacionalizmussal folytatják oly szívósan a harcot. Hódolatal adózzunk Akkó hősnének, a lángszavú Jabotinszknak, ki életet vitt be újra a cionista ifjúság ellankadó s melledzők felé tendáló soraiiba. Készséggel előismerjük minden pártot az azt a jogát, hogy tagjai az őök országában saját külön programjuk alapján éljenek, rendezkedjenek be. Szívesen látunk minden alkotó zsidó erőt az országban, ha a tiszta cionizmuson kívül akár saját kapitalista, akár saját szocialista érdekeit akar és tud összhangba hozni. De éppen a tiszta, minden pártoktól mentes cionizmus parancsát véljük teljesíteni, mikor tiltó szavunkat emeljük föl minden olyan törekvés ellen, mely egy párt cionizmus mellett haladó mellékkérdéseit akarja az egész országépítésre ráköltöztetni. Amint küzdeni fogunk minden olyan kapitalista tulkapás ellen, mely az előgégé ismert recipe szerint akarja a maga önös javára kizsákmányolni a zsidó pionir honfoglaló veritéket, ugyanolyan férelhetetlen harcot folytatunk esetleges olyan munkáspárti törekvések ellen, melyek a cionizmust csak akkor tekintik magukénak, ha egész gépezetével szocialis kísérletek rendelkezésére áll.

Nem vagyunk tehát sem klaj cionisták, amennyiben ez a polgári cionizmust jelenti, a „polgári” szónak Európában és Amerikában megszokott mellékzöngéjével — és nem vagyunk szocialista cionisták sem.

Radikálisok akarunk lenni az eszközökben s maximálisak a célkitűzéseinkben. De számot vetünk az adottságokkal s jól tudjuk, hogy hangunkat kifelé eredményesen csak akkor emelhetjük fel, ha először saját erőnkől foglalkozunk el a pozíciók legnagyobb részét.

Nem vagyunk tehát revizionisták sem ennek a szónak a mai cionista értelmezésében.

Az aktuális helyzetben feltétlen hívei vagyunk Weizmann Chaimnak, ki véleményünk szerint a cionista pártokon felülállóság megtestesülése, ennek a halhatatlan zenének, ki a cionista mozgalom történetében egyedül helyezhető Herzl mellé s kinek nagy műve, a Zsidó Ügyvivőség nemcionistákkal való kibővítése az első lépés azon Herzl-i program keresztülvételében, hogy a nagy mű az egész nép közös, vállvetett munkája eredményeképpen kell, hogy létrejöhön.

Igen, Közös, vállvetett munkájával a zsidó népnek! Csak az a pozíció biztosan a miénk, amelyet mi hódítottunk meg saját erőnkől s ebből a szempontból nem kápráztat el bennünket, hogy az egyes angol kormányok többé vagy kevésbé barátságosan kezelik a mi ügyünket.

De éppen az adott helyzet, mondjuk, kedvező helyzet: a jelenlegi angol kormány előreláthatóan nagyobb fóku támogatása és az országépítés technikai részének új, felelősségteljes zsidó elemekkel való megosztása, igen fontos feladatokat ró ránk, melyeket éppen ezen a kongresszuson kell végrehajtanunk s amelyekre cionista pártjaink a harc hevében alig-alig gondolnak.

Reorganizálnunk kell a cionista szervezetet, vissza kell hoznunk a régi lendületet s programteljességet a cionista mozgalomba!

Hogy a háború végével oly előkészületlenül talált bennünket a szanremói határozat s orosz részeken lakó testvéreinkre rászakadt a pokol, minden erőnk a minél eredményesebb pártgyűjtésre kellett fordítanunk s szünet állott be abban a munkában, melyre pedig most nagyobb szükség van, mint valaha. Agitátorainknak pénzt kellett költeniük, s nem maradt idejük teljesíteni az ideát nemcionista testvéreink között, kiknek pedig a lelke a háborus átalakulások következtében sokkal fogékonyabbá lett, mint azelőtt volt. Minden pénzt az országépítés tempójának fokozására kellett fordítanunk s minden munkáinknak a bázisa, országos szervezetünk csak tengődtek, nivós munkát nem folytathattak anyagi eszközök hiányában. Szinte teljesen megszűnt a kulturmunka, a hebraizáció s a kevés, ami

ez irányban történt, az dicsegetes, de átfogó tervet nélkülöző, elszigetelt privát iniciatívák eredménye volt. A folytonos megaláztatásokkal járó pénzkérdés kimerítette, lelankasztotta az aktív cionista erőket s ma, Herzl halálának huszonötödik, a Balfour-deklaráció tizenegyedik évében, amikor örömteljes hírek szállingóznak az építés tájékaról, s amikor végre bevonulnak a munkába régi, szívós ellenfeleink — paradoxként hangzik, — de a cionizmus bizonyos dekadenciájáról lehet beszélni.

Talán ez a dekadencia hívta életre a Barissziát és Avivat. S ez ellen a dekadencia ellen küzdeni a jelen kongresszuson, orvosságot találni erre a dekadenciának legszebb feladata.

Erős cionista szervezet, centralizált a nép legkiválóbbjaiból összeállított denciára, lehet az Aviva-Barisszia de-

tisztviselői karral, intenzív, tervszerű propaganda, maximális kulturmunka kell, hogy ennek a kongresszusnak az eredménye legyen s akkor a kibővített Jewish Agency tagjainak száma hamarosan nem ötven, hanem száz százalékban lesz cionista s akkor az ország-és nemzetépítésben mértőfűdes léptekkel fogunk előrehaladni, tekintet nélkül az angol kormány támogatásának intenzitására.

Mindezt úgy lehetne a legeredményesebben elérni, ha felhagynánk a „differenciálódással” s minden szempontot egyelőre félre rakva összefognánk mindannyian, kik magunkat cionistának nevezünk.

Talán el lehet egyszer ezt is érni. A Barisszia-Aviva delegátusok legelőbb is ezért fognak küzdeni.

A kényszeregyességi törvény vitája a Kamarában

Dr. Fischer József alapos kritikában részesítette a javaslatot

(Bucuresti-Bukarest, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától). A Kamara tegnapi ülésén Mironescu külügyminiszter válaszolt a pártok részéről a demarssal kapcsolatosan elhangzott felszólalásokra. Örömmel szögezi le, hogy ebben a kérdésben az összes romániai pártok egységesen foglaltak állást és ezáltal nagyban hozzájárultak a kérdés tisztázásához. Kifogásolja azonban a szocialdemokrata párt részéről elhangzott, Olaszországot sértő kijelentéseket. Mussolini — mondotta — olyan politikát csinál, amilyent ő jónak lát. Meg kell azonban állapítani azt, hogy a zseniális Mussolini eddigi politikai tevékenysége gyönyörű eredményeket mutat fel.

Valeanu nemzeti pártjából szólalt fel ezután az interpellációk sorrendjében. Követeli a kormány azonnali közbelépését Majláth püspök irredenta tevékenységével szemben. A román-magyar határon — mondotta — Majláth püspök intervenciójára a legirredentebb hangú röpiratokat terjesztik, mely lehetetlen állapotokat teremt ezekben a községekben. Az interpellációk után a kamara áttért a kényszeregyességi törvényjavaslat tárgyalására.

Ghiulea szólal fel először, majd pedig az elnök Lucian szocialdemokrata képviselőnek adja meg a szót. Lucian kifogásolja, hogy az elnök megváltoztatja a feliratkozások sorrendjét és kijelenti, hogy ő kellett volna Ghiulea előtt beszélni. Megállapítja, hogy a megszakítás előtt álló új kényszeregyességi törvény nem számol az adott helyzettel és egyszerűen felrugja az Erdélyben érvényben levő jogszokásokat. Hogy valaki kényszeregyességet kérhessen, azt a törvény három kritériumtól teszi függővé. Nevezetesen, hogy az illető kereskedő legyen, hogy szerepeljen a törvényeségi lajstromban és hogy három évi kereskedői praxis felett rendelkezzen. Ezzel szemben tény az, hogy Erdélyben nagyon sok olyan kereskedő van, akik nincsenek bejegyezve, mivel az érvényben levő kereskedelmi törvény nem feltétlen követeli meg a kereskedelmi cégbejegyzést.

Lehetetlen tehát, hogy ezek a kereskedők önhibájukon kívül most már el-essenek a törvény által biztosított kedvezménytől. Helyteleníti, hogy a hivatalos ellenőrző szerepét egy delegált bírólátja el. Kéri odamódosítani a törvényjavaslatot, hogy a kontrollt a hitelezők gyakorolják a hitelezői gyűlés delegáltja által. Az ötven százalékos

minimális kiegyezési kvótát tartalmazó törvény tartja. A továbbiakban kiemeli a kényszeregyességi törvény által helyesnek ítélt pontjait is.

Lucian képviselő után általános érdeklődés közepette dr. Fischer József, a Zsidó Parlamenti Klub nevében szólal fel. Ránautat arra, hogy milyen anomáliákat okozott az ok nélküli hatályon kívül helyezett régi kényszeregyességi eljárás Erdélyben. A parlament elé terjesztett kényszeregyességi törvénytervezet egy régóta érzett hiányt pótol és éppen ezért azt általánosságban elfogadja. Teszi ezt annál is inkább, mivel ugy a belföldi, mint a külföldi hitelezők érdekeit ezáltal bizonyos mértékig megvédve látja. Kifogásolja azonban azt,

hogy a törvénytervezet a minimális kiegyezési kvótát kategórikusan ötven százalékban állapítja meg, holott a gyakorlatban nagyon sokszor adódnak esetek, amikor nagyobb, vagy kisebb kiegyezési kvótát kellene kiegyezési minimumként megállapítani. Kéri tehát a javaslat odamódosítását, hogy ilyen kivételes esetekben a hitelezők kérésére kvótát illetően a minisztertanács döntése legyen illetékes. A bírói kontroll nem tartja kielégítőnek és ebben a tekintetben bizonyos megszorításokat kér. A szavazati jog gyakorlását illetően kéri, hogy a kishitelezők megvédése érdekében nemcsak a hitelezett összeg nagysága, hanem a hitelezők száma is vétesék tekintetbe.

A Román Akadémiát perli a bécsi spanyol-zsidó hitközség Eliás Jakab hagyatékáért

(Bécs, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától). A bécsi bíróságok előtt már hónapok óta egy igen érdekes per folyik a bécsi spanyol zsidó hitközség és a bukaresti román Akadémia között. A per a bukaresti spanyol zsidó nábob, Eliás Jakab hagyatékából indult ki, aki emlékezetesen csaknem 1 milliárd lejt kiterítő hatalmas vagyonát a román akadémiára hagyta. Eliás célja az volt, hogy ezzel a gesztussal a románság és zsidóság közötti jóviszony egyenetlenséghez hozzájáruljon. Hogy ez mennyiben sikerült neki, azt megmutatták a későbbi események, amikor az Eliás ösztöndíján tanuló és az Eliás hagyatékából finanszírozott diákokthonban élő fiatal emberek voltak az antiszemita zavargások során a legagresszívabbak. Arról is sok szó esett, hogy a hatalmas hagyaték többé-kevésbé összezsugorodott a kezelés során.

Életében Eliás még spanyol-zsidó iskolát tartott fenn Bukarestben. Végrendeletében az a feltétellel hagyta vagyonát az akadémiára, hogy az évenként 10 ezer osztrák koronát küldjön a bécsi spanyol-zsidó templom fenntartásának céljaira. 5000 koronát pedig a spanyol-zsidó iskola számára. Egy bécsi rabbinak, aki az elhunyt lelkiúdvéért tartozott imádkozni, évi 700 koronát szavazott meg.

Eliás bécsi rokonai, akiket a zsidó nábob a hagyatékából kizárt, megtámadták a végrendeletet és a bíróság meg is

ítélt nekik 2 milliárd osztrák koronát. Elégedetlen volt azonban a bécsi spanyol hitközség is, amelynek az osztrák korona valorizálása következtében csak 7 és fél shilling, azaz mintegy 175 lej jutott. A bécsi spanyol-zsidó hitközség beperelte az akadémiát 150 ezer shilling követelés erejéig. Elsőfokon azonban a spanyol-zsidó hitközség keresetét az akadémiával szemben visszautasították.

A hitközség megfeleltette az ítéletet. A per felelbiteli tárgyalása elé általános érdeklődéssel tekintenek.

Kotta-Lepage, jegyzék ingyen

HIRDETMEYNY. HOTEL MARNA

ujjonnan megnyitott Bukarestben, Str. Buzesti 3. és Cal. Grivita 80. sarok.

Néhány percnyire a vasútállomástól. Száznyolc szoba, legmodernebb komforttal. Központi fűtés, hideg és melegvíz minden szobában. Lift, fürdő és telefon az utazó urak rendelkezésére. Nagyon mérsékelt árak. Utazók 25 százalék rabatot kapnak a tarifa után.

Kiváló tisztelettel: A MARNA-szálloda igazgatósága.

Első Nagyvárad (Oradeai) Középiskolai Zsidó Diákokthon kóser Piuinternátus

megnyitlik szeptember elején. Felvesz kereskedelmi, liceumi és polgári iskolai (gimnázium) tanulókat. Kivánatra prospektus küld és minden iskolai ügyben felvilágosítással szolgál az internátus vezetője: Szilágyi Adolf tanár

Höfer gyermekhintőpor lila dobozban, izzadás ellen sárga dobozban eredeti.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetem és bántás zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felolós szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszei Ernő,
Str. Lipscaui 91.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Kongresszusi propaganda-gyűlések

A kolozsvári mizrachista csoport és Ceire Mizrachij szombaton délután félöt órkor a Poale Cedek imaházban nagyszabású választási propaganda-műtendőt rendez, amelyen a leghivatottabb szónokok fogják ismertetni a mizrachij kongresszusi programját.

A dési mizrachista csoport ugyancsak szombat délután öt órkor a zsidó óvoda termében tart választási gyűlést. A dési gyűlésen Klein Eljáhu tanár fog előadást tartani a Mizrachij célkitűzéseiről és a zürichi világkongresszus jelentőségéről. Désen a választás vasárnap délután három órai kezdettel lesz megtartva ugyancsak az óvoda helyiségében.

A nagyváradi klal cionista mizrachista választási blokk 29-én, szombat délután öt órkor az Ullmann-palotában levő szervezeti helyiségében tart propaganda-gyűlést. Előadó Nussbaum Samuél dr. Váradi Odón, dr. Markovits Ignác, Wasserstrom Sándor, Ráth Efraim és Juszt Mózes.

Szombaton este negyedtíz órkor a neológ elemi iskola nagtermében tartja meg az Aviva-Barisszia választási propaganda-gyűlést. Előadók: Weissburg Chaim dr. és Giszkatay János, az Aviva-Barisszia szervezetek listavezetői lesznek, akik részletesen ismertetni fogják a szervezetek mögött álló erdélyi cionisták programját és a kongresszuson az aktuális cionista problémákkal szembe, tanúsítandó magatartását.

Szenzációsnak ígérkezik a Habima ma esti előadása. A kolozsvári Habima ma már erdélyiszerint ismert műkedvelő gárdája ma este féltizenegy órkor fogja megtartani általános érdeklődéssel várt előadását. Előadásra kerül Hlatimer Josef Jidale der blinder című darabja Schwartz Jenő a kolozsvári román opera tagjának rendezésében. A darab szereplői Waldmann bakár—Fixler Lipót, Róza—Mozes Zseni, Alteri—Sándor Jakab, Jidale—Schwartz Jenő, Jerichem—Lax Márton, Jachne—Smiel Rózi, Dvojrele Mandula Elvira, Freidele—Lax Ilonka, Hermann—Moskovits Hermann, Iszor—Izrael Henrik, Fisl—Nóta Sándor, Filip—Salamon Sándor. Nem kértelkedünk benne, hogy a művészi teljesítményt nyújtó együttes ma esti előadását a kolozsvári zsidó közönség telt házzal fogja honorálni.

Megnyílt a bizsai (büdöspataki) fürdő! Reuma, csúsz, kőszvény ellen biztos gyógyulást nyújt. Napi pénzió fűréddel együtt, négyszeri étkezéssel 200 lej, kóser 210 lej.

A filmgyártás elmozdításáról tanácskoztak a magyar miniszterek. Budapestről jelentik: A képviselőház minisztertanácsi termében a kormány ma minisztertanácsot tartott, amelyen tárgyalták a hazai filmgyártás elmozdításáról szóló és augusztus elsején életbe lépő kormányrendelet intézkedéseit. A minisztertanács döntött a kormány egyes tagjainak nyári szabadságáról is, majd után folyóügyeket tárgyalt. A minisztertanács ülésén Bethlen István miniszterelnök elnökölt s azon az összes reszortminiszterek résztvettek.

A palesztinai kormány elfogadta a bevándorlásra vonatkozó cionista követeléseket

Berlin, június 28. A Zsidó Távirati Iroda jelenti Jeruzsálemből: A palesztinai cionista exekutive tudvalevőleg tiltakozott a kormánynál az ellen, hogy a chaluc-bevándorlási engedélyek szétosztásába a palesztinai kormány beavatkozzék a cionista szervezet jogaiba. Ez z intervenció eredményével is járt. Chancellor főkörmányzó szabadságának megkezdése előtt arról értesítette a cionista exekutívót, hogy javaslatait a certifikátokat illetően teljes egészükben magáévá tette.

Eszerint a május-októberi félévre kiadott 2400 certifikátból ezret azonnal a cionista szervezet rendelkezésére bocsátja a kormány. Az orosz politikai menekültek részére adandó száz certifikátot nem fogják levonni az engedélyezett kontingensből, mint azt eredetileg akarta a kormány. Ugyanígy az időközben állandó letelepedési engedélyt nyert turisták tartózkodási engedélyét sem fogják beszámítani a certifikát-kontingensbe.

Nagy könnyítést jelent az a kedvezmény is, hogy ezentul a bevándorolni akaró munkásokért nem kell egyes munkaadóktól garanciát felmutatni, hanem a kvucák, mint olyanok is felelősséget vállalhatnak a bevándorlókért. Az engedélyezett certifikátok fölött az eredeti rendelkezéstől eltérően a cionista exekutiva mindenkitől függetlenül rendelkezik. Az eddigi bevándorlási szabályoktól eltérően palesztinai lakosoknak menasszonyai, valamint ottlévő gyermekek szülei, akiktől gyermekeik gondoskodnak, minden különösebb engedély nélkül vándorolhatnak be Palesztinába.

Ezek az újabb bevándorlási rendelkezések a palesztinai exekutive nagy sikerét jelentik, mert a kormány annak minden követelését honorálta. Itt említjük meg, hogy az újabb chaluc-certifikátokból Románia 140 darabot kapott.

Megint kudarcra érte Ahrenborg kapitányt. Londonból jelentik: Reykjavikból jelentik, hogy Ahrenborg kapitány a Sverige svéd repülőgéppel ma újra megkísérelte az óceánrepülést és délelőtt 10 óra 30 perckor startolt. Kopenhágába érkezett jelentés szerint Ahrenborg másfélórás repülés után kénytelen volt visszaférni s 12 óra 15 perckor elérte kiindulási pontját, ahol simán sikerült leszállania.

Doktorráavatás Dávidovits Jenőt (Vulcan) f. hó 28-án a prágai német egyetem az összes orvostudományok doktorává avatták.

Az Aviva-Barisszia választói propaganda-gyűlése szombaton este negyedtíz órkor lesz a neológ elemi iskola nagtermében. Előadók: Weissburg dr. Giszkatay János, akik ki fogják fejteni az erdélyi zsidó ifjúság álláspontját az aktuális cionista kérdésekkel szemben és reá fognak mutatni az okokra, amelyek az Aviva-Barisszia szervezetet önálló lista felállítására készítették.

A svéd király Esztorországba látogat. Párisból jelentik: A Havas távirati iroda jelenti Revalból, hogy a svéd király ma megérkezett Esztorország fővárosába, hogy visszaadja a köztársaság elnökének múlt ősszel Stockholmban tett látogatását.

Eljegyzés. Izsák Benő nyersbörkeskedő (Cluj) és Abraham Bertuska (Baia-Mare) jegyesek.

Schmerler Regina (Násaud) és Schnitzer Salamon (Oradea) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Rosmann Jakab Clujról eljegyezte Klármann Rózsikát Clujról. Minden külön értesítés helyett.

Vilmos exaszár nem boesajt meg nővérének! Amsterdamból jelentik: A ltpokban hírek jelentek meg arról, hogy Viktória hercegnő, Vilmos exaszár nővére meglátogatta bátyját, aki megbocsátott neki és barátságosan fogadta az uőbbi időben számos botrányba keveredett hercegnőt. Az exaszár nővéren most cáfolatot tettek közzé, mely szerint Vilmos exaszár az elmúlt héten senkit sem fogadott Doornban. Jégkevésbé nővérét, akivel az orosz szálhámossal kötött házassága óta megszakított mindennemű érintkezést.

FIGYELEM!

az új iskolai tanévre.

A gondos szülő nem habozik, hanem megvásárolja és idejében beírattja gyermekeét a **timisoarai-temesvári Zsidó Internátusba** és ezzel párhuzamos nyilvánosságú zsidó iskolákba.

A jó emésztésért

Ha Ön rosszul emészt és ha gyomrában heves fájdalmakat érez, amelyek szinte elviselhetetlenül kínossá teszik az életét, akkor tudja meg, hogy ennek oka vagy a savak, vagy a klorhidrátok túltengése. Önnek első kötelessége, saját jól fel fogott érdekében, hogy semlegesítse szervezetében a gyomorsavakat **Magnezie Perhydrol** bevétele után és ilyen módon ki fogja küszöbölni magából a fájdalmak okozóját.

Nagy előnye a **Magnezie Perhydrolnak**, hogy nem kell sokat várni, amíg a hatása mutatkozik. Ennek a gyógyszernek a hatása pedig azonnal érezhető. Nem kell várnia órákhozát, amíg elmúlnak a fájdalmak, nyomban a szer bevétele után könnyebbé fog érezni.

Ha egyetlen tabletta **Magnezie Perhydrol** vesz be kevés vízzel, étkezés után, azonnal megmutatkozik a hatása. A rosszlelet, a gyomorégés, a savanyu böfögés, a puffedség és az emésztési zavarok mindenféle fajtája megszűnik.

A **Magnezie Perhydrol** teljesen könnyű és ártalmatlan szer, amit por-és tablettá alakban lehet beszerezni minden gyógyszerárban és drogériában.

A **Magnezie Perhydrol** egyuttal könnyű hashajtó szer.

Az elmúlt nyárról visszamaradt ruhákat a LUX átal ismét ujjakká varázsolhatjuk.

Okos és jólétözőtt hölgyek könnyű és értékes ruhákhoz csak LUX — ot használnak.

A LUX ártalmatlan, kár nélkül mos, a szöveteket megtisztítja és olyan puhává teszi, mint új korukban voltak, a gyapjaszöveteket nem huzza össze és a selyemszöveteket nem teszi érdesé. Ezekért nem csoda, ha minden hölgy így kiált fel: „LUX — ot használni az egyetlen élvezet!”

A finom szövetek gyárosai hasonlóképpen nyilatkoznak: „Biztosan jól jár, ha finom dolgait LUX — al mossad. Önnek tudnia kell milyen jó és tiszta a LUX.”

LUX — ot nem lehet kapni sehol sem kimérve, hanem csakis eredeti csomagolásban.

Ára mindenütt:

Nagy doboz Lei 30.—

Kis doboz Lei 15.—

Sportünnepély. Holnap délután 4 órai kezdettel rendezik meg a cluji sömércapatok ezévi sportünnepélyüket az Ujságitróklub helyiségében. A délutáni program keretében lesznek megtartva a tornagyakorlatok, játékok és cserkészversenyek, míg az esti műsor keretében szabadszínpad, szépségverseny, táncverseny és még számos ötletes meglepetés fogja a vendégek számára az estét kellemessé tenni. A műsört hajnalgig tartó tánc követi. Az ünnepély jövedelme a szegénysorsu sómérok és söméretek táborozási alapjára van szánva és erre való tekintettel is reméljük, hogy a cluji zsidó társadalom lehetővé fogja tenni a nemes cél megvalósítását.

A bolygó zsidó

Eugen Sue világhírű regénye két hatalmas kötetben — **400 lejért** kapható az Uj Kelet könyvoszti.-ban

Amerikai mintára férfiföltöny vasalás 15 perc alatt 30 Lei Czinknél, Cluj.

— Ha havi bi ügyvédet, aki intézett táviratból jelentik: A ra alakuló közros ügyvédi ka egyénisége, Zsanz királyhoz intéze olvasásakor, amrom társával együtt, a zágráb Zsanic dr. fölött börtönré szót.

— Négyszemspanyolországi jelentik: Callose zizatekanyag gmas hatásu robkövetkeztében a és egy munkás plózió intőzatos izekre-darabokra testrészeit megösszeszedni. Az letékben is jele

— A kolozsv let vasárnapi gy let vasárnap, ju zsidó centrumba előtt 9 órkor P adon és délutá lyón, ahol megá lágyosmlyői ker központ dr. Seb tizenkét taggal

— Sikeres sz re a budapesti dapestről jelent szonkétéves jogi szivenszúrta m szállítótlák és már érverése Károlyi-kórház megoperálta, fo velte a szívet, a majd a gyors a szívet és szíve operáció után fult. A beteg k

— Uj óriási rekordjának jelentik: Az egy óriási versenykor péte világrekord fel 5000 lőerőjű tes sebességgel vires versenyző

— Megyilkol debreceni szobatik: Csütörtökön magánzónól hol rendőrség megá késszurások okozilkolta meg é ték fel. A re megállapítása s előtt dulakodott szédobált buton konyhakés is tá gyilkos az áldo ujját is levágtá zétbe vették Ki lpoztban kíserte ban már szabac bit tudott igazol ban a gyaru irányult, aki ug kott, mint a azt vallották, h távozott és azót

EXTRA
POLO
Zongora

Haj havi büntetést ítélték a zágrábi ügyvédet, aki nem állt fel a királyhoz intézett távirat felolvasásakor. Zágrárból jelentik: A zágrábi ügyvédi kamara alakuló közgyűlésén a horvát főváros ügyvédi karának egyik közismert egyénisége, Zsanics dr. nem állott fel a királyhoz intézett üdvözlő távirat felolvasásakor, amiért a rendőrség öt háromjársával együtt azonnal letartóztatta. A zágrábi bíróság most ítélték Zsanics dr. fölött és az ítélet hat hónapra szól.

Négy embert darabokra tépett egy spanyolországi gázrobbanás. Madridból jelentik: Callosa del Segurában egy tűzijátékanyag gyártó műhelyben borzalmas hatású robbanás történt, melynek következtében a műhelyfőnök, két fia és egy munkás életét veszítette. Az explózió irratóanyagok szerezésénél keletkezett darabokra szaggatta, úgy hogy testrészeit még nem is lehetett mindösszeszedni. Az explózió a környező épületekben is jelentős károkat okozott.

A kolozsvári Zsidó Kórházgyűlési üléséről jelentik: A kórházgyűlési ülés vasárnap, június 30-án három vidéki zsidó centrumban is gyűlésezik; délután 9 órakor Krasznán, 12 órakor Tánán és délután 5 órakor Szilágysomlyón, ahol megalakítja az egyesület szilágysomlyói kerületét. A gyűléseken a központ dr. Sebestyén elnök vezetésével tizenkét taggal képviselteti magát.

Sikeresebb szíveoperációt hajtottak végre a budapesti Károlyi-kórházban. Budapestről jelentik: Havas Andor huszonkétéves joghallgató ismeretlen okból szívevizsgálta magát. Mire a kórházba szállították és a műtőasztalra került, már érverése sem működött. A gróf Károlyi-kórház főorvosa villámgyorsan megoperálta, felnyitotta a mellkast, kivette a szívet, amelyben alvadt vér volt, majd a gyors műtét után visszavarrták a szívet és asztalburkot is úgy, hogy az operáció után a szív működése megindult. A beteg kitűnően érzi magát.

Uj óriásautót terveznek Segrave rekordjának megdöntésére. Londonból jelentik: Az egyik nagy angol autógyár óriási versenyautót tervez a Seagrave-féle világrekord megdöntésére. A gépet 5000 lóerőjűre tervezik és 280 mérföldes sebességgel. Vezetésére Kayeldon híres versenyzőt kérték fel.

Meggyilkolta öreg lakasadonőjét a debreceni szobaur. Debrecenből jelentik: Csütörtökön Szabó Antalné 67 éves magánőnt holtan találták lakásán. A rendőrség megállapítása szerint halálát készletlen okozták. Ismeretlen tettes gyilkolta meg és az esti órákban fedezték fel. A rendőri bizottság orvosi megállapítása szerint az áldozat halála előtt dulakodott a gyilkossal, amiről a szétdobált butorok és az ágy alá dobott konyhakész is tanuskodnak, amellyel a gyilkos az áldozat balkezének középső ujját is levágta. Gyanoúk alapján őrizetbe vették Kiss Józsefet, akit ittas állapotban kísérte be a rendőrség, ma azonban már szabadonbocsátották, mert alibi tudott igazolni. A további vizsgálatban a gyanoú Madgyesi Károly ellen irányult, aki ugyanabban a házban lakott, mint a meggyilkolt. Lakótársai azt vallották, hogy csütörtök reggel elutazott és azóta nem tért vissza.

Bem tábornok hamvai elhagyták Magyarországot. Budapestről jelentik: Bem tábornok hamvainak bucsuzató ünnepségén ma délelőtt a pontban tíz órakor érkezett kormányzót a Bem-bizottság nevében Balázs György báró tábornok, a bizottság elnöke fogadta. A kormányzó ezután elfoglalta helyét az emlévényen s kezdetét vette az ünnepség. Résztvettek az ünnepségen József főherceg tábornagy, a felsőház képviselőiben Hayay Samu báró és Soós Károly nyugalmazott gyalogsági tábornokok, a képviselőház részéről Czettler Jenő al-

elnök. Az ünnepség végeztével a koporsót agyutalpra helyezték mely elé a koszorukat vivő kocsikat állították a menetbe. A koporsó után elől a kormányzó haladt, mögötte József főherceg. A pályaudvarhoz vezető útvonalon ezrekre és ezrekre menő tömeg nézte végig Bem tábornok utolsó magyarországi útját. A pályaudvaron a koporsót a krakkói gyorsvonat gyászlepillő leborított egyik külön kocsijában helyezték el s a vonat délután egy órakor kigördült a hamvakkal a keleti pályaudvarra.

kreskedők vannak érdekelve. A cég adóiban 3.88 millió csekkoronával van hátralékban.

SPORT

Kolozsvár teniszbajnokságai ma szombaton és holnap vasárnap kerülnek végleges lebonyolításra a sétatéri tenispályákra. A Haggibor elhalasztotta vándorsortéjének döntőjét, úgy hogy a teniszt kedvelő közönség osztatlanul hódolhat kedvenc sportjának, amely a legtöbb számban igen élvezetes küzdelmeket ígér.

Románia equelemi uszóbajnokságai. Az időjárás megjavult ugyan, bár a víz kissé hidegnek látszik s így a romániai egyetemek uszóbajnoki versenye akadálytalanul megtartható lesz. A verseny ma délután 3 órakor kezdődik a Strandfürdő medencéjében.

Ma este érkezik a Banatul. A vasárnapi országos bajnoki középdöntő vendégcsapata a temesvári Banatul ma este érkezik Kolozsvárra, hogy pihenőn vegye fel a nehéz küzdelmet. A Romania szorgalmas tréninggel készül a játékra, amely iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

Schmehling legyőzte Paolinót. Tegnaptól a New Yorkban a nehézsúlyú boxbajnokság középdöntője. A favorit Schmehling német boxbajnok győzött a spanyol „fagyó” Paolino ellen. A győztes most Tuneyval, az eddigi világbajnokkal kerül össze a döntőben.

Kereskedelmi vállalkozók figyelmébe!!!

Szabadalmazott kereskedelmi cikk forgalomba hozását, gyártási joggal, Kolozs területére kizárólagos vezérképviseletet szerzhethet meg azon egyén, ki kézzelírt kézzel rendelkezik. A szabadalmazott cikk minden egyes kereskedőnél, iparosnál, kisiparosnál elhelyezhető, 3-4 hónap alatt egy-két millió lei forgalom. Megtérítés és megállapodás végett érkekezhetni „Hotel New-York” 10. számú szoba, N. Catin igazgató. D. e. 10 és 1 óra, d. u. 5 és 7 óra között.

On okos embernek tartja magát és mégsem tudja, hogy gummibélyegző és nyomtatvány legolcsóbb forrása

Eugen Katz Cluj, Strada Regina Maria 37. szám.

Művészi perzsaszőnyeg

szüvött gobelin, karamani függöny, külföldi fonalak, szövökletek legelőnyösebb beszerzési forrása.

SCHULHOF EMILNÉ
Oradea, Str. Er. Clorogariu (Uri-u.) 14.

STANIOL gyári LEPAGE

Kérjen mintás árajánlatot és árjegyzéket!

Román, angol, francia, német, olasz, szláv fordítások, levciek, kérvények, tudományos, irodalmi és közgazdasági cikkek. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordító iroda. Str. Memorandului 9.

Közgazdaság

A helyiségek bére alapján vetik ki a felemelt italmérési engedélyilletékeket

(Bucuresti-Bukarest, június 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnep röviden beszámoltunk arról, hogy az eredeti tervtől eltérően az italmérési engedély illetékeket nem egységes díjszabás alapján, hanem a helyiségek után fogják kivetni, amelyekben az italmérési engedélyt gyakorolják. Most készült el az idevonatkozó törvényjavaslat, amely az illetékek kivetésénél a következőket írja elő:

Háromezer lej illeték fizetendő azokban a falvakban, amelyeknek lakossága nem haladja meg az ezret.

Négyezer lej az ezren felüli lakosságú falvakban.

Amennyiben az italmérési engedélyt csak bor és sör árulására használják, úgy a fenti illetékek fele fizetendő. Ugyancsak a felét fizetik azok az italmérések, amelyek elkülönítve vannak, az országuton például.

Tabula rasa a Chrissoveloni vállalatnál. Bukarestből jelentik: A Chrissoveloni Pank vezérigazgatójával, Rubinstein Brunoval élén, energikusan vízi keresztül az egész korszern reorganizálását. Tiszta helyzetet akar teremteni az egész vonalon, hogy a bank régi mobilitását visszanyerje. Így a „Noel” tractor vállalatnál az egész veszteséget, közel 36 millió lejt kitüntetik a mérlegben, a 15 milliót tevő alapítókét teljesen leírják s az értékét veszített régi részvények helyett újabb 15 millió lej kibocsátást visznek keresztül. Egyidejűleg a vállalat igazgatóságába Rubinstein és Stakosch igazgatókat is beválasztották. A bank egy másik vállalata a 6 millió Plaisorul 12 millió veszteséggel zárult s mert jövője egész kihatástalan, a napokban megtartott közgyűlés a vállalat likvidálását határozta el.

Amerikai jelzáloghitelintézet Európa számára. Newyorkból jelentik: Egy tekintélyes pénzcsopót, amelynek élén William Wrigley et Comp. hatalmas hotel cég elnöke, Bowmen és Kalvon Brown, a Credit Fonsier Franco American elnöke áll, nemzetközi hitelintézetet létesítettek, amelynek célja jelzáloghitelket folyósítani Európában. Az új pénzügyintézet elnöke Kalvon Brown lesz. A bank már a közeli hetekben ki fogja bocsá-

A városokban 6000 lej fizetendő azokért a helyiségekért, amelyeknek bére 10 ezer lejre van becsülve.

- 8000 lejt 10 ezer lejtől 20 ezer lejjig.
- 12 ezer lejt 20 ezertől 40 ezerig.
- 20 ezer lejt 40 ezertől 60 ezerig.
- 30 ezer lejt 60 ezertől 80 ezerig.
- 40 ezer lejt 80 ezertől 100 ezerig.
- 50 ezer lejt 100 ezertől 150 ezerig.
- 60 ezer lejt 150 ezertől 200 ezerig.
- 80 ezer lejt 200 ezertől 300 ezerig.

A bérérték megállapításánál az épületek felbecsülésével megbízott komisszió legutóbbi határozatai érvényesek, amelyeket valamennyi adófizető adókönyvébe bevezetnek.

Ravéházak, teázók, klubok, cukrászdák és hotelek a fenti illetékek felét fizetik.

Az illeték kivetése felebezzel támadható meg.

tani részvényeit. A részvények számát huszezerben állapították meg.

Svédországban megszüntették a száritott gyümölcs vámját. Bukarestből jelentik: A kereskedelmi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint Svédországban megszüntették a száritott gyümölcsre vonatkozó összes behozatali vámköteket. A svéd kormány erre a körülményre felhívja az érdekelteket román kövöket és kéri, hogy keressenek kapcsolatot a svéd gyümölcskereskedőkkel, akik a vámentesség révén olesón fogják tudni beszerezni a romániai száritott gyümölcsöt is.

Csehszlovákia gazdasági helyzete. Prágából jelentik: A csehszlovák Nemzeti Bank pénzügyi tanácsa most tette közzé a bank félévi üzleti jelentését. A jelentésből kiderül, hogy a mezőgazdasági termékek árának visszaesése nagyon nyomasztóan érződik az egész gazdasági életben és gyöngíti főleg a mezőgazdasági körök vásárló erejét. A csehszlovák nagyipar általánosságban jól el van látva rendelésekkel. Az egyes iparágak fejlődési tendenciája azonban nem egyseges. Némely termelési ágban bizonytalanság mutatkozik a további fejlődés tekintetében. Számos gyár nem tudja elérni az elmúlt évek exportívóit. Általában pedig gyöngy inkasszó volt és a fizetésképtelenségek száma az elmúlt félévben emelkedett.

Fizetésképtelen lett a legnagyobb prágai ékszerüzlet. Prágából jelentik: A cseh főváros egyik legrégebbi és leggazdagabb ékszerárú cége: S. Jakobovitz, bejelentette fizetésképtelenségét. A törvényszéknél felmutatott státusz 13.46 millió korona passzívát mutat fel 6.48 millió aktívával szemben. A cég 35 százalékos kiegyezést ajánlott a hitelezőknek négy félévi részletben való törlesztésre. Az árhitelvezők közül főleg bécsi, genfi, párisi és antwerpeni drágakö-

a modern kor elismerten legjobb és legolcsóbb

EXTRADYN rádiója.

POLONYI és VELTS okl. gépészmérnökök TURDA.

Zongorát legolcsóbban Sternbergnél Oradeán vásárolhat. Förster, Wirth, Stelzhamer Produktiv Genossenschaft stb. gyári képviselő. — Használt zongorák hallatlan olcsók.

EGY BORZALMAS ÉJSZAKA

Irta: Mf SOSCSENKÓ

(2)

Egy másik ellátogat hozd, egy ideig ott ül értelmetlenül asztelodnál, issza a teát, ranéz a szamovarra, tükrözti arcát, eszik egy kis befőttet, a piros, vagy zöld, vagy sárga levélvel bemocskolja az abroszt, felteszi fejére kаланját és távozik.

Kérdezd csak meg tőle, miért jött, milyen zseniális, nagy eszme rejtett jövőse mögött, mi haszna van ebből az emberiségnek. Kérdezd csak meg tőle és megfogod látni, hogy nem fog felelni. Nincs mit felelnie.

A szerzőnek itt valamit meg kell jegyeznie.

Amikor a városi élet szomorúságát vizsgálja föl, a kicsiny emberekre gondol, az örökös tucatemberek tömegére, akik között az egyik hajszálnyira hasonlít a másikhoz. Egészen más a politikus, vagy a kultúrember, aki valósággal végigröplő a városban fontos politikai, vagy szociális ügyekben — az ördög tudná megmondani milyen ügyekben.

A szerző soha nem gondolt ezekre amikor le akarta rajzolni a fennebb említett parasztokat, vagy kispolgárokat. A szerző ismert egy vidéki városban valakit, aki békésen és jámboran élte kised életét, mint a többi. Ivott és étkezett. De nézett hölgynek a szemébe, rátette kezét a nő térdére, bemocskolta a befőtt levélvel az abroszt, kölcsönvett három rubelt és soha nem fizette vissza.

Szerző erről az emberről akarja megírni az alábbi rövid történetet. Meglehet azonban, hogy ez a historia nem is közvetlenül róla fog szólni, hanem arról a semmitmondó és ostoba esetről, amely szegénynek huszonöt rubeljébe került.

Higítuk föl talán ezt a históriát „fantáziának” a hozzátételével? Konstruáljunk emiatt egy érdekes házassági intrikát? Nem! Köszönöm! A franciák megtehették. Mi ezt jó orosz realizmussal fogjuk megtenni, minden hozzátétel nélkül. Szeretnék idilli írni minden drámai komplikáció nélkül.

Az élvhajhász olvasó, aki egy grandiozus fantazia viharos lendületét várja, vagy aki pikáns részletre számít, minden nyugodtan a külföldiekhez és olvassa azok könyveit.

2.

A rövid historia pedig kezdődik a hősnek, Boris Ivanovics Kotofejewnek rövid históriájával.

Kotofejew foglalkozására nézve muzikus volt és a szimfonikus zenekarban ő játszott a triangulumon.

Lehet, hogy ennek a háromszögű hang szernek valami más neve van, a szerző maga nem muzikus és így hallotta valahol. Bizonyára minden olvasó volt már olyan helyzetben, hogy meglásson a zenekar mögött egy kicsiny vasból való háromszöget, mögötte egy hajlott embert, akinek az álla kissé le volt esve. Mit csinál ez az ember? Egyszer-másszor melankolikusan ráüt egyszerű instrumentumára és a karnagy rendszerint ráhunyorít.

Ha jól emlékszem, mindig jobbszemével.

Milyen különös, csodálatos foglalkozások vannak a világon!

Ha azonban rá gondolsz arra, hogy az emberek hogyan jutnak ilyen foglalkozásokhoz, bizonyára a hideg fut végig a hátadon. Gondolj csak a kötéláncosra, vagy gondolj arra a flótásra, aki az orra levegőjével fújja hangszerét.

Vagy gondolj a háromszöges muzikusra.

Távol áll a szerzőtől a szándék, hogy hősét kinevesse. Nem! Boris Ivanovics Kotofejew határozottan nem volt rossz ember és nem is volt ostoba. Középsíkoltai

műveltsége volt.

Nem lakott a városban, hanem a külvárosban, ugyszólván a természet ölében. Nem volt éppen figyelemkeltő természet!

Azonban itt kint minden kicsiny háznak megvolt a maga kicsiny kerteskéje, volt pázsit, apró kis padok, volt virág, minden nagyon kedves volt, vonzó és vidám.

A tavasz valósággal elragadó volt itt kint. Boris Ivanovics a Sadni Prospektben lakott Lukeria Blochina asszonynál.

Tessék csak elképzelni! Kicsiny, sárgára meszelt fából való ház volt, alacsony kerítéssel, széles, ferde kapuval, amit szintén sárgára meszeltek.

Az udvar.

Az udvaron jobbkézről állott egy kicsiny élekkamra. Egy foghíjas gereblye, amely Nagy Katalin cárnő idejéből származott, egy kocsikerek és az udvar közepén egy nagy patak. Kicsiny lépcső vezetett a házhoz, az utolsó grádics félig fel volt szakítva és egyébként is veszedelmesen hiányos volt.

Ha az ember feljutott a lépcsőn, egy ajtó fölvetkezett, ezen egy keskeny folyosó vezetett a sarokba, a sarokban egy keskeny deszka, rajta egy öreg merítőkánál.

A félreeső hely bejárata egy keskeny ajtó — mindössze három deszkából. Az ajtón egy forgatható fadarab, ez volt a zár. Az ablak egy apró kis üvegből állott, amelynek közepén egy pókhálóval hatalmas pók leskelődött.

Milyen kedves, milyen bizalmas képté! Kétségtelenül nagyon bájos dolog volt, mert csöndes, békés élet hőmpolygott itt, Kicsi, szomorúsággal vegyes élt.

A szerző még most is elmélázik, amikor eszébe jut a hiányos lépcső, de elismeri viszont, hogy ebben a melázásban némi szomorúság vegyül.

Amikor Boris Ivanovics rálépett a lépcsőre, nem szomorodott el, hanem utálatot érzett. Nagyon köpött és erőlyesen megrázta a fejét a kitépett lépcső miatt, amely egyébként elég korhadt is volt.

Hét évvel ezelőtt Boris Ivanovics Kotofejew először lépett a lépcsőre, először lépte át különben is a ház küszöbét és szerény hangon kérdezte:

— Lehet itt szobát bérelni?

Valóban, itt lehetett szobát bérelni és Boris Ivanovics egy egész életére itt hagyta ki horgonyát. Felésgül vette gazdasszonyát, Luceria Petrovna Blochinát és jogos tulajdonosa lett ennek az egész szépséges háznak és hozzátartozó teleknek. Az övé volt a kerék, övé az élekkamra, övé volt a gereblye és övé volt a patak az udvar közepén. Minden az övé volt.

Luceria Petrovna Blochina savanyuan mosolyogva nézte, hogyan lépett birtokba Boris Ivanovics. És valahányszor megharagudott, soha nem felejtette el őt biztosítani arról, — miközben karját erősen megmarkolta — hogy ő csak egy jöttment lump, akinek soha háza nem volt, udvara, kocsikereke, gereblyéje és hasonló java és aki egészen fantasztikus szerencséjét egyedül neki köszönheti.

Ez bosszantotta Boris Ivanovicsot, de még mindig jobbnak találta az egész esetről hallgatni.

Hét esztendő alatt megtetszett neki a ház. Tetszett neki az udvar, közepén a nagy kövel és izlése szerint való jövott az egész szemlélődő élet itt kint a külvárosban.

Vannak emberek, akiknek egész élet-történetét tíz perc alatt el lehet mondani, ennek az életnek minden eseményét az első esecsémősről az utolsó leheltől.

A szerző megkísérli, hogy ezt megselekedje. Megpróbálja röviden, lehetőleg

tíz percon belül, egészen tüzetesen, apró-lyékosan leírni hőseinek élettörténetét.

Egyébként alig van mit közölni róla. Minthogy az élete nyugodtan és simán zajlott le.

Ha az ember ezt az életet apró fokokra darabolná fel, akkor ez az élet minden különös fáradság nélkül, öt, vagy hat nem egészen hosszú periódusra lenne felosztható.

Tehát a reáliskola elvégzése után Boris Ivanovics belépett az Élethe. Husz esztendő. Elbűvölő bajuszkája van és nincsenek határozott életcéljai.

Szeretne és meg is kíséri, hogy mérnök legyen. Később nőgyógyász és gyermekorvos akart lenni, azután — mint-hogy egyszer a lakásán egy villamoscsengőt szerelt fel, elektrotechnikussá akarta kiképezni magát. Véletlenül találkozott egy ismerősével, aki muzikus volt a színházban és ez a találkozás eldöntötte életét. Boris Ivanovics Kotofejew muzikus lett.

Huszonöt éves korában már kipróbált zenész. Most már nem néz, mint azelőtt ijedt szemekkel a karmesterre, nehogy hamis helyen üsse meg a háromszöget. Könnyen és kokettül játszik, bizonyos eleganciával üti a vasdarabot és közben szemét behunyja. Van neki rutinja. Ugyszólván elérte léteinek célját és felfedezte magában benső elhivatottságát.

(Folyt. köv.)

Primaria Municipiului Cluj
No 14800—1929 cons.
Publicatie

Se aduce la cunostinta generala, ca la data de 5. sept. 1929 ora 11 a. m. se va tine licitatie publica cu oferta inscris inchise si sigilate pentru furnizarea a 2000 metri steri lamne de foc necesare Uzinei Electrice ale Municipiului Cluj si personalul Uzinelor, conform specificatiunilor din caetul de sarcini.

Licitatia se va tine in conformitate cu dispozitiunile Art. 77—83 din Legea Contabilitatii publice la data de mai sus inaintea Deleg. Perm. in sala de sedinta a Primariei.

Conditiiunile de licitatie (caetul de sarcini) se pot primi dela Directiunea Uzinelor Electrice Str. Cogălniceanu 4. Cluj la 25 Iunie 1929.

Primaria Municipiului Cluj

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Vasárnap, június 30: Nápasta (Utolsó előadás)

Az előadások kezdete este 9 órakor. A bementatát kivéve, minden előadásban népszerű helyrekeres érvényesek.

MOZI

GRAND

kerti mozgó műsora a városháza udvarán
Szombat, vasárnap hét és kilenc órakor:

HÖLGYEIM!
Legujabb párisi, wieni csipke-lőszőr modellek. Bangkok, japán panama és exotikus szalmakalapokat feltűző olcsó árban árulunk az „IDEAL” női kalapszalona Cluj, R. Ferd. 8. Férfi és női kalapok formálása, Panama és Girardi tisztítása 48 óra alatt a legujabb divat szerint, gyári árban készítenek.

Farkas-sziget, exotikus dráma. 16. szövepben Donald Deeth és Alice Mills.

CURSO-filmszínház műsora:
Szombat 5, 7, 9 órakor: Csárdáskirályné. Kálmán Imre örökszép operettje. Főszereplők: Llane Haid, Oscar Marion, Rádai Imre. Előjáték: Szenzációs Ufa világhírű.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Ap óhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési díja 250 lej.

Utazók! BERROVICSE
vendéglője megnagyobbítva
Oradea, str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-á. Mérsékelt árak. Kitűnő házikonyia

T. Hölgyeim! Tekintsék meg saját készítményü bubi, transzformáló, poschtise **parókat** Hat hónapos villanyos ondulolás, speciális, festés és minden különlegességek e szakmában. **MUSSA, Cluj Str. Memorand. 10.**

Özvegy, egészséges, friss, 61 éves, nagyvárosi vállalatnál tizenöt ezer lei havifizetési főkönyvelő, akinek a kereskedelem számtalan ágában gazdag tapasztalat van, két felöltött fia idegen nyelvben tanult; ohajtaná egy hasonlókorú gyermeket, vagy már kihazsított gyermeket, vallásos, elvált vagy özvegyasszonyt felségül venné, aki legalább ugyanannyi jövedelmet hozó ingatlan vagy egyéb vagyonnal bír és nem hátrány, ha vagyonát némi adósság terhelné, mert a kétoldali jövedelemből lassan letörleszthető. — Komoly szándéku asszonyok közvetlenül, rokonok útján, vagy megdíjazandó házasságkövetők írjanak őszintén és körülmenyesen „Eises Chajil” jelgére ezen lap kiadójaiba.

Esküvők és bankettek előkészítését a legfinomabb francia (vagy magyar) menükkel; a legkomplikáltabb cukrászatba vágó dolgozat vállalom felelősséggel. Vidékre is elmegek saját költséggel. Özv. Reinherczné Calea Regale Ferdinand 95. 2082

ארת שטר
נעו ווען קומסט
בייא
עור, גלאז
פילדאש

Ögyes kizsgáló-leány felvétetik Szatmáron a „Victoria” étterembe. 2088

Üzlethelyiség berendezéssel együtt, költözökös miatt. Döcs sürgöcsben átad. Ertekezni ezen lap deji megbizottjánál.

Intelligens fiatalember heber nyelv tanítását vállalja. Cim: David Ferencucca 6.

Ogynököket és inkasszásokat magas jutallékkal felveszek. Bővebbet ezen lap deji megbizottjánál.

Intelligens heber tanító állást keres. נמרן, נמרן tanítást vállal. — Steinmetz Márkusz Ruscova jud. Marsmures.

Asztalosműhelyből eladó gyönyörű kivitelű citrom francia teli-háló. — Megtekinthető vasárnap is. — Nagyszamos-ucca 10.

Különbejárati butorított szoba, két személyre is, július 1-re kiadó. Calea Victoriei 93.

Keresünk perfekt gyors- és géplírót, aki a magyar, román és német nyelveket bírja. Cim a kiadóban.

SZERKESZTŐ
Ejjen...
KIADÓHIVATAL
Str. Ba...
ELŐFIZETESI
Egész év...
Félévre...
Negyedé...
Egy hónap...
X. évfolyan
1929 Jun...
* 5689

Tü a Reic

A versaillesi tizedik évfordulót olvastak gyűlésben. E kényszer-béke s tiltakozásuk szankciók ellen nékeszerződésben meg. mint a há...
Ez a tiltakozás egyébként, — me...
tendejében im...
hat. Kit érdekel...
ki okozta a hál...
és a dolgok mo...
előtt nyilvánval...
rukat sohasem a...
a népek nevé...
kormányzó a...
mögöttük álló h...
A német nép...
akarta a hábor...
A háboru felid...
kori francia kö...
bűnös, mint a...
A francia közt...
mint az az utó...
nyokból és em...
csupán nem vo...
a háborura, m...
készült a reván...
rializmus a hó...
Mind Ezek a törté...
adatokban, es...
szempontokat u...
megfelel. Az i...
rama mindig...
irányul, nem t...
ezekkel a szem...
kal aktuálisabb...
ki es kik gátol...
losulását? S ha...
egy rögtön me...
legyőzött állam...
és a legyőzött...
A béke akada...
boru előtt, azo...
talni kérdést e...
szent ügyéből...
vannak, hogy...
pusztuljon el...
speciális érdeke...
ségeien, hogy...
ma egész Euró...
caré és Musso...
képviselője. H...
fogni, hogy ö...
len felidézői...
állapítarji ról...
béke létrejött...
akadályai. Az...
és a legyőzött...
erejének mu...
kizsákmányolói...
S ez aktuális...
mint a már el...
idézésének pró...
nyitható és mi...
Amikor tegnapi...
lésben azok a...
hangzottak: mi...
ez a tiltakozás...
tenyek ellen ir...
napot ezelőt...
Verdunben tart...
ravasz és hide...
a második ross...
tette, hogy a b...
or-zás; békés s...
ország fizetőké

ERIKA cipőárúház Cluj, Piața Unirii 13.

Speciális külföldi cipőújdonaságok. Vidéki rendeléseket pontosan eszközünk, megnem felelő árut kicserélünk. Telefon-Interurban 578.

Nyomatott a „Carlea Românească” környógőpén, Str. Dorobantilor 14—16.